

DE SPIEGEL

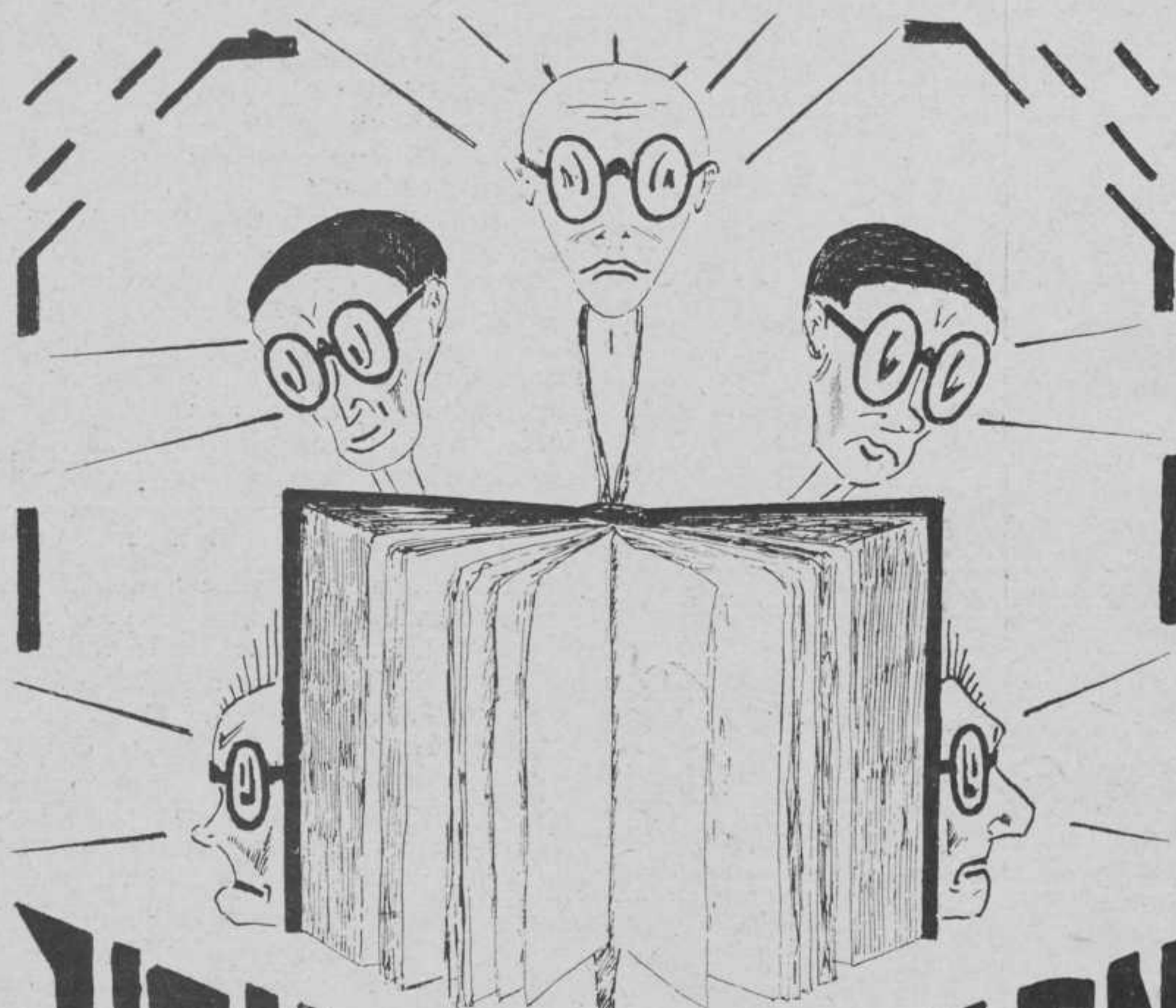
OFFICIEEL ORGAAN VAN HET DELFTSCH STUDENTENCORPS
EN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN

REDACTIE: HOOFDREDACTEUR: J. P. BOURDREZ; THESAURIER: J. H. J. DE JONG;
REDACTEUREN: A. F. DE BOOY. V. R. VAN ROMOND. H. MEYER, J. M. MATTHIJSEN, O. W. P. MOHR
VERSCIJNT DES VRIJDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. — DE JAARGANG LOOPT VAN SEPTEMBER
TOT SEPTEMBER. — ABONNEMENT VOOR NIET-LEDEN V/H.D.S.C. f4.50 PER JAAR. — LOSSE NUMMERS f0.25.
ADVERTENTIËN PER GALJARDREGEL 12½ CENT.

UITGAVE EN ADMINISTRATIE: W. D. MEINEMA - DRUKKER-UITGEVER - HIPPOLYTUSBUURT 6 - DELFT.
4e JAARGANG VRIJDAG 28 OCTOBER 1927 14 BLZ. No. 7.

1

9

HELT ALLEN

2

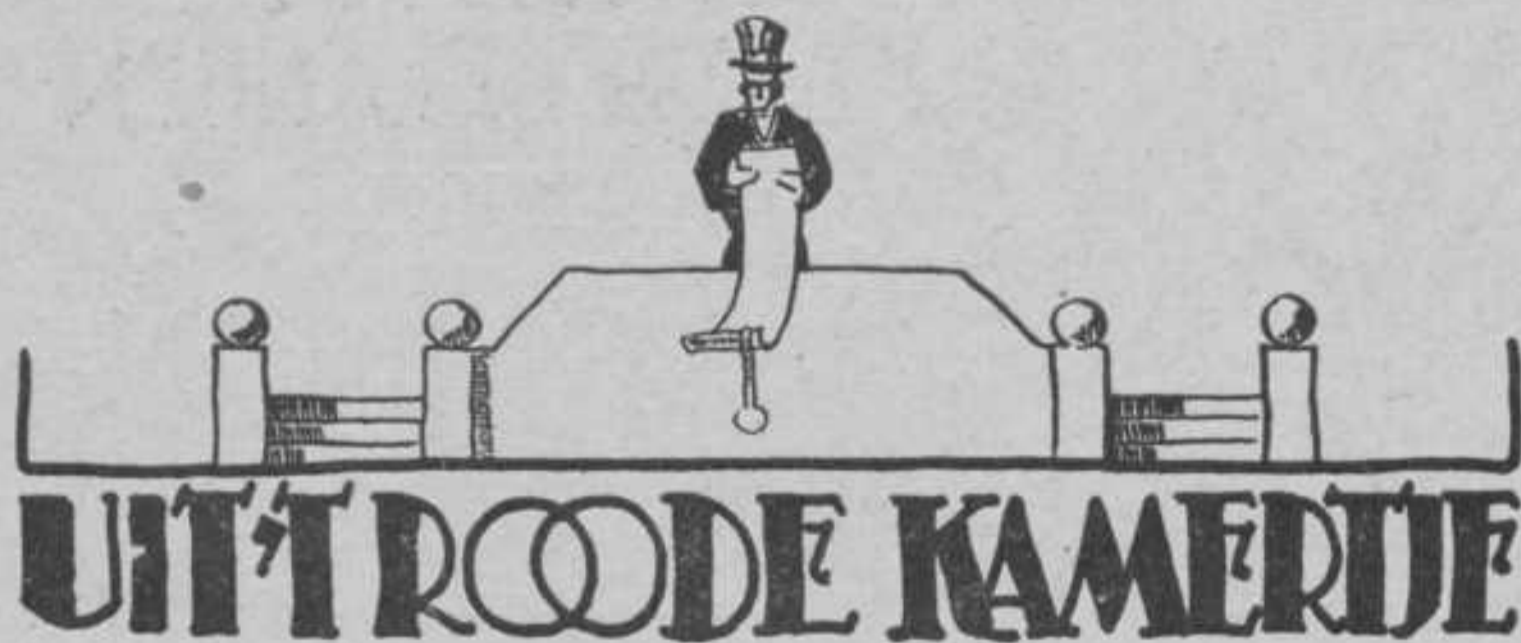
8

ALMANAK 1928.

Zoals te verwachten was, is het aantal inzendingen met schrikbarende snelheid tot nul gestegen. Ge begrijpt, welwillende, doch lakse lezer, dat de Redactie geen kans ziet een zoo groote hoeveelheid stof in de beschikbare korte tijd te verwerken. Daarom verzoekt zij U door onderling overleg het aantal inzendingen voor mengelwerk en varia te beperken tot één per dag.

Mengelwerk, varia en teekeningen zullen dan welkom zijn. Wanneer gij niet durft, praat dan eens met een der Redacteuren. opdat hij U, indien gewenscht, een hart onder den riem steke.

DE ALMANAK REDACTIE.

Wederom lid geworden:
J. S. Kooy, J. Versluys.

Candidaatlid:
M. A. Venker, van Leeuwenhoeksingel 35.

Candidaatlid, vrijgesteld van de verplichtingen van het Candidaatlidmaatschap overeenkomstig Artikel 6, Hoofdstuk 11 van de Wet van het D.S.C.:

C. B. Roest, Choorstraat 44.

Bedankt:
J. H. A. Dommers, H. N. Julsingh, L. E. Nobel, M. L. Zélander.

Adresverandering:
R. S. H. Hylkema, Kolk 32.

De Redactie van het Officieel Corpsorgaan is als volgt samengesteld:

J. P. Bourdrez,	<i>Hoofdredacteur.</i>
J. H. J. de Jong,	<i>Thesaurier.</i>
A. F. de Booy,	} <i>Redacteuren.</i>
V. R. van Romondt,	
H. Meyer,	
J. M. Matthyssen,	
O. W. P. Mohr,	

STUDENTEN-SOCIETEIT PHOENIX.

BIBLIOTHEEK.

Nieuw aangeschafte boeken.

I. NEDERLANDSCH.

Maurice Roelants — Komen en gaan.
Johan van Vorden — Alex' vrouwen.
Theun de Vries — Terugkeer.

II. FRANSCH.

Pierre Girard — June, Philippe et l'Amiral.
" " — Lord Algernon.
Romain Rolland — L'Ame Enchantée. (Cyclus) 4 vol.
Marcel Sauvage — Les Mémoires de Joséphine Baker.

III. ENGELSCH.

Joseph Auslander — Cyclops' Eye.
G. K. Chesterton — The Incredulity of Father Brown.
H. G. Wells — Meanhile (The Picture of a Lady).

IV. DUITSCH.

Ernst Lothar — Gottes Garten.
" " — Drei Tage und eine Nacht.
Rainer Maria Rilke — Die Aufzeichnungen des Molte Laurids Brigge.
Franz Werfel — Nicht der Mörder, de Gemordete ist schuldig.

VI. GESCHIEDENIS.

Dr. J. C. C. Loman — De Sage van Atlantis.

VIII. SOCIALE WETENSCHAPPEN.

Katherine Mayo — Mother India.

X. KUNST.

Martin Briggs — Cathedrals. (Illustrated).
C. Oman — Castles. (Illustrated).
Paul Lambotte — Flemish Painting. (Special Number of „The Studio“).
John Harrison — Posters and Publicity (Special Number of „The Studio“).

XII. WIJSBEGEERTE.

Just Havelaar — De Religie der Ziel.

Het Bestuur stelt candidaat als lid van de verificatie-Commissie:
W. E. R. van Herwijnen.

D. S. V. C.

Het Bestuur der Delftsche Studenten Voetbalclub heeft zich als volgt samengesteld:

W. W. Kalis,	<i>President</i>
F. Prakke,	<i>Secretaris.</i>
H. M. van Mourik Broekman,	<i>Thesaurier.</i>
H. M. A. van Berkel,	<i>Vice-President.</i>
B. Adam,	<i>Commissaris.</i>

Voetbalwedstrijd, Amsterdamsche Stud. Voetbalclub tegen Delftsche Stud. Voetbalclub.

Hoewel Delft de score opent, weet Amsterdam er voor de rust nog 4—1 in haar voordeel van te maken. Direct na de rust valt Delft enthousiast aan en weet 5 doelpunten achtereenvolgens te scoren. De speler van een der Olympische elftallen, Lunge, loopt dan echter nog 4 maal door onze verdediging heen en de wedstrijd eindigt met 8—6 in het voordeel van Amsterdam.

Delft had twee invallers voor de achterhoede.

D. S. H. C.

Het Bestuur stelt de volgende kandidaten:

A. M. Avéres,	<i>President.</i>
J. B. Goossens,	<i>Secretaris.</i>
H. M. Ledeboer,	<i>Thesaurier.</i>
P. H. J. de Booy,	<i>Commissaris A.</i>
H. Kruyt,	<i>Commissaris B.</i>

D. S. H. C.—Haagsch Lyc. II, 1—5.

Voorwaar een ongunstige inzet van het nieuwe seizoen, maar het elftal was heerlijk gehavend en speelde slechts met tien man. De keeper was een eerstejaars, die bovendien voor het eerst van zijn leven in een goal stond, maar zich desondanks verdienstelijk weerde. Een opsomming van de vijf tegenpunten zou vervelend worden. Wel dient vermeld, dat ons punt een heel mooi schot van den heer Andrau was.

Tot onze verbazing bleek er op Waalsdorp, te weten één van de grootste veldencomplexen van ons land, nog steeds geen douche, hetgeen voor de eerstejaars een welkome gelegenheid was om vuil te blijven.

Het Bestuur stelt voor de verificatie commissie de H. H.:

Tj. Houtsma,
H. v. Mourik Broekman,
F. Smits v. Burgst.

D. S. T. G.

Het Bestuur stelt candidaat voor de Verificatie Commissie voor de balans en de boeken over het jaar 1926—1927, de heeren:

J. H. J. de Jong, <i>Secretaris.</i>
A. M. Avéres.
J. M. Matthyssen.

D. S. A. F. V.

Het Bestuur der D. S. A. F. V. heeft zich als volgt samengesteld:

T. Michielsen, *President.*
W. Metzelaar, *Secretaris.*
D. Oosterhof, *Thesaurier.*
A. J. M. Schaeffer, *Commissaris v. h. materiaal.*
F. Tanja, *Bibliothecaris.*

Door een verzuim onzerzijds is dit bericht te laat opgenomen.
Red.

D. S. R. V. „LAGA”.

Het Bestuur heeft zich als volgt samengesteld:

A. Ooiman, *President.*
Tj. James, *Secretaris.*
J. Huges, *Thesaurier.*
J. Bosscher, *Commissaris A.*
J. C. G. Boot *Commissaris B.*

TJ. JAMES, *Secretaris.*

DIETSCH STUDENTEN VERBOND.
Afd. Delft.

Het Bestuur stelt de volgende candidaten:

J. H. Froger, *Voorzitter.*
H. J. Stokvis, *Vice-Voorzitter.*
W. James, *Vice-Voorzitter v. „Onze Kolonien”.*
F. I. L. Schönfeld, *Secretaris.*
J. L. Poelhekke, *Penningmeester.*
J. Versluys, *Commissaris, Vice-Secretaris.*

INGEZONDEN

HET DELFTSCH STUDENTEN CORPS
EN DE STUDIE.

Zoals men weet, dit ter inleiding met het oog op de zoo juist geïnaugureerde leden van het D.S.C., is voor de Paaschvacantie bij enkele ouderen het plan gerijpt, dat het D.S.C. zoo noodig met klem zijn belangen moet gaan verdedigen in zake de Studie,

daar de Centrale Commissie dit, als neutraal lichaam, onmogelijk kan doen voor het Corps.

De voorstanders meenden namelijk, dat de industrie dus ook de T. H. er mee gebaat zou zijn, zoo de T. H. het mogelijk maakte, althans niet onmogelijk maakte, dat een bloeiend Studenten Corps kan blijven bestaan. Zij waren van meening, en hun opinie werd door velen gedeeld, dat het niet de bedoeling kon zijn van de T. H., vertechnikte-reken-en-teeken-M.T.S.-ers na 5 jaar af te leveren, doch dat de T. H. zelf belang bij een goed, ontwikkelend Studenten Corps had, dat opvoedende, beschavende invloed zou uitoefenen en dat als altijd zou zorgen, dat geen rekenmachines doch menschen door de T. H. zouden worden afgeleverd.

Nu reeds kan worden opgemerkt in het verenigingsleven van het D.S.C., de fnuikende invloed die de studieregeling op het Corps uitoefent. Er zijn in alle verenigingen leden, die gaarne aan dit leven deel zouden nemen, zoo zij niet herhaaldelijk te kampen hadden met: „Ja, vanavond kan ik niet blijven, want morgen moet ik om 9 uur op college zijn” of „Ik moet mijn dictaten uitwerken” of „ik moet naar B.M. want thuis mag ik niet teekenen.”

Op de over deze quaestie gehouden Corpsvergadering werd uiting gegeven aan de wensch, dat het Corps wederom met gevallen van wrijving van belangen tusschen Studie en Studentenleven, dus met moeilijkheden in het algemeen over de Studie waar deze alleen het Corps betreffen, zich zou wenden tot de Hoogleraren.

Uit een gesprek, dat twee leden van de Voorloopige Commissie van Overleg mochten hebben met den Rector Magnificus, bleek hun, dat de Rector van oordeel was, dat zeer zeker het D.S.C. op groote waardeering van de zijde der Hoogleraren kon bogen en meende de Rector op grond hiervan te kunnen mededeelen, dat hij, gezien de meening van het College van Rector en Assessoren, wel kon zeggen, dat de Hoogleraren steeds open zouden staan voor gegronde bezwaren, die hen mochten bereiken.

Het doel van deze mededeeling is, de leden van het D.S.C. aan te sporen, zoo zij *Corpsbezwaren* tegen de Studie-Studieregeling tegen wat ook de T.H. betreffende mochten hebben, zich te wenden tot de Voorloopige Commissie van Overleg, die alsdan zich in verbinding zal stellen met de betrokken Hoogleraar, ten einde tot een overeenkomst te geraken.

FR.

SCHRIJFT
ZOEKT VARIAVOOR DEN
ALMANAK.

ROOKT **A.HILLEN'S**
DELFTSCHE-POST
3 KWALITEITEN:
VORSTENLANDEN 8 CT
DELI ZANDBLAD 10 CT
HAVANA12 CT
ONOVERTREFFBAAR

DRUKKERIJ MEINEMA

|| STAAT STEEDS ||
|| VOOR U GEREED ||

Paramount Palace

Stads Doelen

Vanaf Vrijdag 28 October t/m 3 November
iederem avond 8 uur

Een der nieuwste filmwerken van het Paramount Concern

De Smarten van Satan

(SORROWS OF SATAN)

Groot dramatisch filmwerk naar den bekenden roman van MARIE CORRELLI

op meesterlijke wijze vertolkt door een keur van Paramount Stars
Adolphe Menjou, Lya de Putti, Ricardo Cortez, Carol Demster

Deze zeldzaam mooie speelfilm werd vervaardigd onder leiding van den groote regisseur D. W. Griffith.

Ons verzorgd voorprogramma omvat deze week o.m. „LOONDAG” met Charly Chaplin in de hoofdrol.

STADS DOELEN.

Maandag 31 Oct. 8 u. precies

N.V. Ver.

Rotterdamsch Hofstad Tooneel

Dir. Cor. v. d. Lugt Melsert

2de Abonnements Voorstelling

Het
Politie Raadsel

Een spannend spel in 4 bedrijven door Edgar Wallace

Vertaling J. C. v. d. Horst.

Regie Hermann Schwab.

De Nieuwe Rotterd. Courant schreef erover (Tooneel te Londen): „Het publiek schijnt er dol op te zijn”.
H.H. Studenten gebruikelijke reductie.

HOFLEVERANCIER
VAN H. M. DE KONINGIN

Steeds eerste kwaliteit

Levert U de

Luxe Brood-, Koek-
en Beschuitbakkerij

A. W. UNGER

Markt 21 - Tel. 222

C. W. van der Snel Koornmarkt 68

Delft, Telefoon 65, Postrekening 44178

VLEESCHHOUWERIJ

Eerste kwaliteit Rund-, Kalfs-, Varkens- en Lamsvleesch

|| STEUNT ||

|| UW ADVERTEERDERS ||

A. J. Prins

Choorstraat 4 - Delft

◆◆◆

PASSERDOOZEN 9 P

met x sch. en
rechtgel. f11,75

TEEKENBORDEN

Millimeter- &
Logarithmepapier

VULPENHOUDERS

25 jaar garantie.

Dictaat Cahiers

vanaf... 7 cent

PIANO'S

in huur
en door huur
in eigendom.

N.V. HEES & Co.

Voorstr. 38-40

DELFT

Café Restaurant „De Kroon”

v. h. Stations-Koffiehuis
Houttuinen 26 - Tel. 17.

Restaurant à la carte den geheelen dag. Zalen beschikbaar
voor vergaderingen, bruiloften en partijen.

Twee nieuwe WILHELMINA-BILLARDS geplaatst.
Prima consumptie. — Billijke prijzen. — AANBEV. JOH. DIJKHUIS

Th. VANLEIPSIG

WIJNHAVEN 1-3

DELFT

Teekenborden
haken

Driehoeken

Passerdoozen

Dictaatcahiers

Vulpenhouders

Het aangewezen adres

voor goede en goed-
koop brandstoffen is

J. A. J. VAN LEEUWEN

DELFT ACHTEROM 135 - TELEFOON 10

FA G.C. VAN SCHIE, DELFT

Fabriek van Limonadesiropen en Mineraalwater
Groothandel in Wijnen, Bier en Gedistilleerd

Brab. Turfmarkt Nos. 30-32 - Tel. 855

BERVOETS**KLEEDING**

IS GOED EN GOEDKOOP

DELFT - WIJNHAVEN HOEK BOTERBRUG

B. VETH & CO**Delftsche Melkinrichting**

STOOMZUIVELFABRIEK

TELEFOON No. 42

DIRKLANGESTRAAT 66-70

Gerechtigd tot het voeren van het Rijksbotermerk.

HET RIJKSBOTERMERK WAARBORGT ONVER-

VALSCHTHEID EN LAAG WATERGEHALTE.

LEVERING VAN ALLE MELKPRO-

DUCTEN. UITSL. PRIMA KWALITEIT

N.V. KINESISOFFICIAL **Ford** DEALERS

DELFT, POORTLANDLAAN

TELEFOON No. 906

JU JITSU

voor Straatgevecht

leert **TOEPOEL**

oud-amateur Kampioen van Nederland,

eenige leeraar met diploma N. B. B.

Den Haag Joh. Camphuysstraat 165/7

Telefoon 72252 - Vraag prijskaart.

J. Naaktgeboren

AANNEMER VAN
TIMMER-, METSEL-
EN BETONWERKEN

NIEUWE PLANTAGE 122a

Telef. 530 - Postrek. 48742

P. FUYKSCHOT

TELEFOON 728

VAN SCHIJNDEL SCHOENEN ZWART H. MOL. F15.-

BRUIN " " F17.50

**DIJKSTRA'S
WINKEL**

voorheen chef van De Betuwe
Binnenwatersloot No. 28
Oude Delft 222

Concurrerend adres

voor

Kaas — Boter

Fijne Vleeschwaren

Conserven - Koek en

Banket, enz.

BIJ ONS IS ALLES GOED

!!!! EN NIET DUUR !!!!

Aanbevelend DIJKSTRA.

TECHN. HOOGESCHOOL

Geslaagd voor het ingenieursexamen voor werktuigkundig ingenieur: F. J. C. van der Schalk.

Geslaagd voor het candidaats-examen voor werktuigkundig ingenieur: W. J. M. H. C. Mommersteeg.

Geslaagd voor het candidaats-examen voor electrotechnisch ingenieur: R. K. Eybergen.

Geslaagd voor het candidaats-examen voor Civiel-ingenieur: B. Ijspeert.

Geslaagd voor het candidaats-examen voor Werktuigkundig ingenieur: J. H. Beckering, J. Hubenet, G. van Iterson Gzn., J. G. Kronouer, J. J. Lankhorst, W. P. G. Saris, E. W. Schultz, A. Verwer.

Geslaagd voor het candidaats-examen voor Scheepsbouwkundig ingenieur: J. de Vries.

Wijziging in den lesrooster 1927/1928.

Met ingang van Vrijdag 28 October 1927, zal het college T4xx T5xx van Prof. Dr. A. M. A. A. Steger, hetwelk bij roosterwijziging van 3 October j.l. verplaatst was van den Zaterdag naar Donderdag 11—12, gegeven worden op Vrijdag van 11—12 in zaal 31.

De Secretaris van den Senaat,
T. K. L. SLUYTERMAN.

VAKVEREENIGINGEN

Technologisch Gezelschap.

Het Bestuur heeft zich als volgt samengesteld:

H. J. Kist,	President.
J. A. Tirion,	Secretaris.
Mej. E. Landweer,	Penningmeesteresse.
T. Y. Kingma Boltjes	C. C. afgev.
H. A. Bunge,	Excursieleider.

Gezelschap Leegwater.

Het Bestuur heeft zich als volgt samengesteld:

W. H. Andrau,	Voorzitter.
H. Franco,	Secretaris.
J. A. H. Gooszen,	Penningmeester.
R. L. Leopold,	Commissaris, afgev. n. d. C. C.
J. Bosscher,	Archivaris.

H. FRANCO, Secretaris.

VERSLAG VAN DEN VIJFDEN ZOMERTOCHT DER DELFTSCHE STUDENTEN ALPENCLUB.

(Vervolg).

Maandagmiddag om ongeveer 4 uur bereikten we de Glectsteinhütte. Het weer was goed. Alles wees op een fraaie tocht voor morgen.

De Glectsteinhütte ligt ongeveer 2300 M. hoog. Vroeger een klein berghotelletje, thans een „Clubhütte” van de S.A.C. Werkelijk te mooi, met een aparte eetzaal, afzonderlijke keuken en nog een zitkamer; verder nog slaapkamers. Het mag nauwelijks een hut genoemd worden. Vroeg gingen we naar bed, want om één uur 's morgens zouden we opstaan en om ongeveer twee uur weggaan. Na vier uur geslapen te hebben, ging de wekker. Gapende trokken we onze kleren aan. Buiten was 't weer prachtig. De maan was van achter de bergen te voorschijn gekomen en bescheen met een mat licht de sneeuwbergen in den omtrek. Heel in de diepte waren de lichtjes van Grindelwald. 't Was koud en huiverend

gingen we op weg, de gids voorop met een lantaarntje. De maan verlichtte heel den omtrek. Duidelijk waren de steenen te zien. Rustig en zwijgend, 't bovenlichaam met iederen pas een weinig vooroverbuigend, ging 't verder, totdat we aan een „couloir” kwamen. De sneeuw was hard en wegens de steile konden we maar langzaam verder. Reeds begon 't lichter te worden. De eene ster na de andere verdween. Thans zagen we een prachtige wisseling van kleuren. Eerst was de sneeuw grauwwit, dan al lichter wordend, melkwit tot geel toe, en toen we uit 't couloir kwamen en op een groote witte vlakte uitkeken, was de kam der bergen rozerood getint.

Verder ging het, want het was nog ver naar de top van de Wetterhorn en nog lang zouden we door sneeuw moeten loopen. Steeds steiler werden de sneeuwhellingen. 't Kostte moeite de juiste weg te vinden. Hooger komend lag een laag sneeuw op een ijshelling. Dan nog 't „traversieren” van een „Schneehang”. Steeds hoorden we uit de mond der gidsen: „Nur Stolz und aufrecht, nicht am Berge lehnen”. Nog een exponierte Stelle en we bereikten een pas. Van hieruit zagen we de Wetterhorn als een machtig massief voor ons. De sporen van voorgangers waren te zien. Er woei een ijskoude wind. Alle kleren werden aangedaan en rugzakken achtergelaten, daar we hier terug zouden komen. Na een half uur ploeteren in sneeuw, waar je tot over de knieën inzakte, kwamen we dan toch op den top. Aan één kant 't hooggebergte, aan de andere zijde 't Middelgebergte met Jura en Vogezen heel in de verte. Daar beneden lag Grindelwald, blakend in morgenzon, gindsch Meiringen en zie, de Schreckhorn en al onze bekenden van de Strahlegghütte waren weer te zien. 't Doel was bereikt en een groote tevredenheid heerschte in ons, nu we ook dezen berg weer overwonnen hadden.

Met de rug van den berg af ging 't naar beneden. Steeds dieper zaktten we in de sneeuw. Spoedig moesten we onze kleren uitdoen, nu we kwamen in een kom, omgeven door Mittel- en Rosenhorn, en warm beschenen door de zon. De Wellhörner gingen we voorbij. Nog één maal omhoog over een sneeuwhelling, dan naar beneden, naar de Dossenhütte. 't Was middag toen we hier aankwamen. Er werd citroen gemaakt in een grooten emmer, brood gegeten met Zwitsersche kaas. Beneden in 't dal lag 't Rosenlauri-Bad: 't einddoel. Na uitgerust te zijn, moesten we weer verder, over rotsen, waar hier en daar handgrepen en touwen waren aangebracht. Daar was de Rosenlauri-gletscher al. De morenen volgend, die hier als groote dijken opgehoopt waren langs den gletscher, kwamen we in de weiden, waar een klein paadje ons leidde langs de Rosenlauri-Schlucht naar 't hotel.

Hier trof ons de vervelende stemming, die er heerschte. 's Avonds poogden we deze te verwijderen door dansen, maar we slaagden hier maar ten deele in. Den volgenden morgen rusten we uit na onze 14 uur's tocht. En in den loop van den middag maakten we ons gereed voor de wandeling naar de Engelhornhütte, die langs weiden en door bosschen voerde. De Engelhornhütte behoort aan de Zwitsersche Studenten. Hij is zeer klein en staat daar, waar de weiden ophouden en de kalkrotsen beginnen. 's Avonds kwam nog een partij Hollanders aan, waarvan 't vrouwelijk deel ons nog groote diensten zou bewijzen. Den volgenden morgen om 10 uur stonden we klaar voor de bestijging van de Klein Simlistock. Geen spijkerschoenen meer aan, maar lichte touwschoentjes, die vast blijven staan op de gladde rotsen. Als een geheel afzonderlijk gebied staan de Engelhörner hier te midden der bergen. Kaal en puntig steken de toppen omhoog. Langzaam gaat 't vooruit, zoekend naar kleine uitsteeksels. Met nagels en teenen hangen we aan de rotsen, vaak opgetrokken aan 't touw door den gids. Een voortdurend opletten is vereischt. Niet alleen voor jezelf zorgen, maar ook voor degenen die voor en achter je zijn. Wanneer de voorste een eind geklommen is, zekert hij 't touw om een uitstekende rots, zoodat voor den volgenden man geen gevaar bestaat, wanneer hij uit mocht glijden. Door 't groote aantal touwen ging 't langzaam voort, zoodat we laat terug waren in de hut. Met gescheurde broeken en jassen kwamen we aan. Deze werden 's avonds voor de hut aan een groote tafel hersteld, waarbij wij ijverig werden terzijde gestaan door de Hollandsche dames.

Voor Vrijdag stond de Kingspitze op 't programma. Hier bleek duidelijk, dat je al veel leerde van één dag kletteren. De Kingspitze, die veel moeilijker heet te zijn dan de Kl. Simlistock, werd met gemak bestegen. Het moeilijkste deel was 't couloir, waar groote platte platen naast elkaar lagen. Aan een touw, dat de voorste ploeg bevestigd had aan een lus, konden we ons optrekken. Meer en meer leerden we vertrouwen op de touwzoolen en durfden we vrij steile hellingen af te loopen.

's Zaterdag was 't slecht weer. 't Regende, zoodat van een tocht op de gladde rotsen geen sprake was. Besloten werd af te dalen naar Rosenlauri en vandaar door 't dal over de Grosze Scheidegg naar Grindelwald.

Hier waren we 's avonds, ter beëindiging van den tocht, vereenigd aan een feestmaal, het eerste Lustrum der D.S.A.C. waardig.

J. M. M.

'T STOEPJE

HET ZIJN NIET ALLEN KOKS, DIE
LANGE MESSEN DRAGEN.

Er heeft zich in de laatste jaren in het D.S.C. een groepje jongeren gevormd, dat een bijzondere belangstelling aan den dag legt voor kunst en wel letterkunde in het bijzonder. Zij hebben gemeend te moeten pogen die belangstelling over te dragen op anderen en wel o. a. door het schrijven van critieken.

Het is niet te verwonderen, dat critieken in het algemeen, dus niet alleen bij ons, verzet van alle kanten ondervinden. Een critiek is per slot van rekening een uiting van een persoonlijke meening en het is te begrijpen, dat deze zeer dikwijls moet botsen met die van anderen, vooral daar er zich bij de beoordeeling van een kunstwerk iets in ons voordoet, dat nu eenmaal een zakelijke redeneering niet toelaat en wel ons gevoel.

Men kan dan ook in groote lijnen critici in 2 groepen verdeelen en wel zij, die een kunstwerk beoordeelen naar het feit of de kunstenaar erin geslaagd is bij hen een gemoedsstemming op te wekken overeenkomstig die welke zij meenen door den kunstenaar bedoeld is over te dragen en aan de andere kant critici, die een kunstwerk hoofdzakelijk met hun verstand beoordeelen.

Mijns inziens moet men een kunstwerk in de eerste plaats beoordeelen met een open gemoed voor schoonheid. Ware literatuur zuiver intellectueel, dan zou immers een behoorlijk krantenverslag dezelfde literaire waarde hebben als een roman waarin hetzelfde gegeven verwerkt was. Ook alleen woordkunst kan het niet zijn; hoe ontzaglijk mooi zijn b.v. niet de boeken van Marguerite Audoux in al hun simpele en hoe afstootend werkt immers op den duur gezwollen, hoewel verzorgde taal, hoe rijk die ook mag zijn aan klank en rythme.

Er moet dan nog iets anders zijn wat onze houding bepaalt ten opzichte van een kunstuiting die wij in ons opnemen. En dat andere is de stemming die in ons wordt gewekt, zuiver door ons gevoel dus voor het mooie, dat het tragisch gebeuren in ons wakker maakt en op dit moment stelt boven ons verstand. Want op dat oogenblik is onze zin voor realiteit verdwenen, vragen wij ons niet af of dit gebeuren noodzakelijk is, dat doen we later. En zoo dan mocht blijken, dat het kunstwerk volstrekt onlogisch is, maar ondanks dat feit de kunstenaar erin geslaagd is ons gevoel even te winnen, welnu, dan blijkt er niets anders uit, dan dat het goed is dat de auteur, componist of schilder niet voor ingenieur is gaan studeeren.

Wanneer nu blijkt, dat de beoordeeling van een kunstwerk in groote mate geleid wordt door iets dat volmaakt buiten ons verstand omgaat, is het dan juist te eischen, zooals de schrijver van de letterkundige kroniek in de Spiegel wil, dat de op schrift gestelde beoordeeling of critiek, zuiver geargumenteed is?

Het is mijns inziens onjuist, onredelijk en zooals altijd wanneer men tracht zijn gevoel te laten wijken voor zijn verstand, onmogelijk. Wij Delftenaren, wij willen het wel graag, onze geheele studie is er op gebaseerd ons te leeren logisch en geargumenteed te denken, maar men vergete niet, dat de beoordeeling van een technisch probleem en het zeggen van een meening over een kunstwerk geheel andere eischen stelt aan den criticus.

Het is verleidelijk om bij de beoordeeling van een boek zich te laten beïnvloeden door het verstand. Men kan het gegeven apprécieren en het b.v. ook eens zijn met de consequenties die de auteur als noodzakelijk U voorziet en dan kan de criticus een verstandelijke meening zich vormen over het kunstwerk. Doch indien men U vroeg Uw meening te zeggen over het Leerdamsche glaswerk of over b.v. dat van Lalique, dan zou het toch onmogelijk zijn dit met Uw verstand te doen. Toch hoort dit evenzeer als architectonische vormen tot Kunst.

Het gaat toch niet aan te décreteren, dat de eene beoordeeling wél ongeargumenteed op het gevoel mag berusten en de andere, te weten die over letterkundige werken, niet. Bovendien hoef ik nog heelemaal niet zoover te gaan als de beoordeeling van Lalique, wanneer ik U de vraag stel: hoe kan men muziek b.v. zuiver intellectueel beoordeelen.

Ik wijd hier zoo uitvoerig over uit, omdat het niet gaat zoo maar zonder meer, mijn kaartje aan de Redactie te sturen als adhesiebetuiging voor de strekking van de zin van van A. in de vorige Spiegel waar hij de schrijver van de letterkundige kroniek verwijt zijn „hautaine minachting op alles wat hij rond zich ziet, overtuigd van de onnoozelheid van zijn medemenschen en eigen voortreffelijke alwetendheid en ervaring”, zijn „houding van: de goeierds, die dat nog kunnen bewonderen, ach als je zooveel gezien hebt als ik, zie je die dingen wel anders.”

Ik heb gepoogd uiteen te zetten, dat het onmogelijk is bij een boekbespreking uitsluitend verstandelijk te werk te gaan, omdat het gevoel van den lezer zijn oordeel zeer sterk moet beïnvloeden.

Ik wil nu nog even uit de laatste Spiegel eenige ongeargumenteerde beweringen van den schrijver van de letterkundige kroniek noemen om aan te toonen, dat hij allermint argumentatie mag eischen, daar hijzelf het herhaaldelijk in zijn eigen kolommen nalaat.

Hij bewijst niet, pag. 13 kolom 1, tweede alinea, dat Gorter

Nederlandsch grootste dichter zou zijn; noch in de vierde alinea, dat het niet waarschijnlijk is, dat Kloos eenige aangehaalde woorden speciaal op Gorter doelende schreef; noch vijfde alinea, dat Gorters poëzie voor de eeuwen geschreven is; noch tweede kolom, tweede alinea, dat de som van zinnelijke spanning ontstellend-dadelijke hevigheid en de machtige impressie van schreeuwen en juichen beide, de welhaast hoogst denkbare schoonheid oplevert, enz.

Men ziet, dat de schrijver van de letterkundige kroniek niet voldoende argumenteert en dus volgens eigen principe ongeschikt is voor de taak, die hij zichzelf heeft opgelegd. Nu wil ik hem over zijn gebrek aan bewijsvoeringen niet lastig vallen voor zoover het betreft: ik voor mij vind dit of dat mooi of leelijk, het waarom daarvan is dikwijls niet te leveren, doch hetgeen ik opgesomd heb zijn beweringen van den schrijver van de letterkundige kroniek die niets met mooi of leelijk te maken hebben en wel degelijk bewezen zouden moeten worden.

Laat de schrijver van de letterkundige kroniek vóór hij grapjes over mest maakt, gedachtig aan een eveneens oude waarheid bedenken, dat wie het eerst ruikt heeft zijn biljetjes gebruikt!

Fr.

LITERAIRE KRONIEK

OVER LITERAIRE CRITIEK.

Alhoewel het wellicht rationeeler ware geweest, indien na het stuk van den heer Fr. een onderschrift ware gekomen, lijkt het me toch gewenscht, zijn artikel onder het hoofd Literaire Kroniek te behandelen, daar het onderwerp zeer zeker in deze rubriek thuis hoort.

Indien we zien naar het laatste gedeelte van het betoog van den heer Fr. dan blijkt, dat deze heeft pogen aan te toonen, dat uitsluitend verstandelijke critiek niet mogelijk is, omdat het gevoel van den lezer zijn oordeel al te zeer beïnvloedt. De heer Fr. gaat nu nog verder, hij zegt, dat er dus geen argumentatie geëischt kan worden bij een kunstcritiek, dus ook niet bij een letterkundige critiek. Tenslotte poogt hij nog aan te toonen, dat een artikel van mij over Gorter ook niet geargumenteed was, welke bewering hij staft met eenige voorbeelden. Dit alles tenslotte dient, om aan te toonen, dat ik mijn biljetjes heb gebruikt.

Ik ga nu den heer Fr. voor een wijle verlaten, en wat over literaire critiek in het algemeen zeggen; het is waarlijk alleen de schuld van den heer Fr. dat mijn woordenvloed wat uitgebreid zal worden; het onderwerp is trouwens wel waard, dat er over geschreven wordt.

Kloos schreef reeds, dat de literaire critiek geen wetenschap is, maar een kunst; waarbij gevoel als opmerking en overreding als waarheid geldt.

Het is om te beginnen dienstig een — zij het gradueel — onderscheid te maken tusschen de critiek die over verzen gaat, en die over romans; die over poëzie en die over proza.

Wanneer men verzen leest is van zeer groot belang — wat ik zou willen noemen — het geluid van een vers, dat is die harmonische combinatie van rythme en klankexpressie, die den lezer een impressie geven van een mooi, dan wel een leelijk, dan wel een stootend geluid.

Wanneer een criticus verzen leest, leest hij deze meerdere malen, want hij moet op verschillende dingen letten; meestal zal hij eerst alleen het geluid van een vers op zich laten inwerken, dan zal hij inhoud en beeldspraak ervan nagaan, hij geniet van de beeldspraak of misprijst deze, hij ontdekt kleine fijnheden of kleine fouten; dan leest hij het geheel nog eens over en luistert naar het geluid, tegelijk met het herproeven van inhoud en beeldspraak. Als hij nu het gelezen vers zal gaan bespreken, zal hij, indien hij van dit vers genoten heeft, dit genieten aan anderen gaan mededeelen, hij zal ze wijzen op het mooie geluid, op de kleine fijnheden, en zal zoo noodig — en meestal zal het niet noodig zijn — nog eens zeggen, waarom dat een fijnheid is.

Een goed criticus van poëzie is zoo doorgedrongen in het wezen van deze poëzie, heeft vorm en inhoud zoowel verstandelijk als met zijn gevoel, dusdanig gekeurd, is zijn opgedane impressie bij het lezen verstandelijk gaan ontleden, heeft met verstand en gevoel de noodzakelijke harmonie tusschen vorm en inhoud vastgesteld, zoodat hij den lezer door te citeeren, door op bepaalde gedeelten te wijzen, een geargumenteerde beschouwing over dat vers kan geven, waarbij dan, voor een vers, opmerking als argumentering geldt; dit laatste, omdat de literaire critiek nu eenmaal geen wetenschap is, maar een zeer persoonlijk element zal behouden. Overreding geldt als waarheid, en een goed criticus is hij, die, na wat ik genoemd heb het keuren van een vers, den lezer door voorbeelden met opmerkingen, weet te overreden, die den lezer de schoonheid van een vers weet mede te deelen; alhoewel de meeste

poëzie toch geschreven blijft voor de z.g. „aristocraten van de geest”, en er geen overreding mogelijk is tegen de bewering zonder verdere argumentatie, „ik vind het niet mooi” wat dan trouwens meestal een andere zegswijze is voor „ik begrijp er niets van”.

Eenigszins anders is het gesteld met de proza-critiek; heeft men bij poëzie als maatstaven slechts dat vorm en inhoud één moeten zijn — hetgeen b.v. beteekent, dat de meeste verzen van Gorter, het zeggen van impressies met dergelijke directe hevigheid, niet in de sonnetvorm geschreven hadden kunnen zijn — en dat de beeldspraak natuurlijk en noodzakelijk moet zijn; dat de klank-expressie juist moet zijn is geen maatstaf te noemen; bij romans zijn er al veel vaster maatstaven.

Van een goede roman kan men eischen, dat de personen menschelijk, dus natuurlijk zijn, dat ze objectief-psychologisch doorwerkt zijn; men kan eischen, dat de dialoog natuurlijk is, dat de menschen praten zooals deze menschen in het werkelijke leven zouden praten, en niet zeggen, wat ze te zeggen hebben in stadhuis-zinnen, geen z.g. boekentaal spreken; dat, als de schrijver gedachten van zijn personen weergeeft, dat deze gedachten dan ook natuurlijk zijn, dat b.v. een eenvoudig burgerman, die niet in staat is zijn gevoelens in beeld te brengen, dit ook niet doet als de schrijver zijn gedachten weergeeft, daar deze burgerman dat niet kan; daar het anders, dus de schrijver-zelve is, en niet de persoon, dien hij geschapen heeft, die dan spreekt of denkt; een schrijver mag niet zijn personen goed of slecht maken, door ze goede of slechte dingen te laten denken alleen, terwijl ze er niet naar handelen; de taal moet in het algemeen gesproken goed zijn, hij mag niet bij natuurbeschrijving b.v. versleten of onnatuurlijke beeldspraak gebruiken, of een vaak-voorkomende combinatie van deze twee; zijn volzinnen mogen niet stooten of rammelen; hij mag zich niet verliezen in uitgebreide bijzonderheden over personen of zaken, die voor de loop van het verhaal niet van belang zijn, zoodat de aandacht van den lezer verslapt; hij moet de gebeurtenissen sprekend maken bovenal; dit zijn reeds vele eischen, die men aan een goeden roman kan stellen.

Een criticus dus, die een roman gaat bespreken, zal al deze zaken en nog eenige meer, verstandelijk nagaan; hij zal daar, waar het proza tot poëzie nadert — b.v. bij natuurbeschrijvingen die een bepaalde stemming moeten geven — de taal, de beeldspraak en het geluid nagaan, hij zal in dien roman doordringen, en dan een critiek geven, waarbij hij zegt, of hij het boek goed of slecht vindt, en dit argumenteert, met de argumenten, die hij langs verstandelijke weg gevonden heeft, na het — misschien onbewust — nagaan van de genoemde eischen en nog andere.

Er is natuurlijk ook proza dat tot poëzie nadert — de boeken van

Van Schendel b.v. — en omgekeerd, waarbij dan de critiek ook een tusschenvorm zal zijn van de twee genoemde.

Om volledig te zijn moet ik nog een ander soort van litteraire critiek vermelden, n.l. die van Van Deyssel; deze onderscheidt drie soorten critiek: ten eerste de laagste soort, slecht schelden; ten tweede beredeneerde, geargumenteerde critiek; en als hoogste soort goed schelden, d.i. het in dusdanig-hoogstaand proza de impressie weergeven, dat de critiek-zelve een soort prozagedicht wordt; maar tot deze soort is tegenwoordig niemand meer in staat, en bovendien zijn deze critieken niet als critiek an-sich, maar als kunstwerk van belang, zoodat ze buiten mijn beschouwing vallen.

Indien we nu tot den heer Fr. terugkeeren, moeten we tot de overtuiging komen, dat hij bitter weinig weet van het onderwerp, waarover hij schrijft; het simpele lezen van critieken — ik noem b.v. de goede critiek van Querido (ik spreek mezelf hier niet tegen) in zijn bundels Studiën, critieken van Van Campen, van Scharren of van wie ook — moet toch wel de overtuiging geven, dat argumen-teering juist een eerste vereischte is. Misschien heeft de heer Fr. nooit een critiek gelezen, maar dan is zijn artikel toch wel erg onbekookt.

De heer Fr. verwijt mij tenslotte — gestaafd door voorbeelden — dat ik zelf niet voldoende argumenteer. Op deze drie voorbeelden zal ik nog even nader ingaan.

Het tweede voorbeeld raakt de kwestie niet, want wanneer ik van een gedicht of boek zeg, dat het na 1865 (ik noem maar iets) geschreven is, zou „argumenteeren” slechts beteekenen het vermelden van de vervelende, en niet-ter-zake-dienende bijzonderheid, dat de schrijver van dit gedicht of boek in 1850 geboren is; evenzoo is het hier een kwestie van jaartallen.

Blijven dus over het eerste en derde voorbeeld.

In het eerste zegt de heer Fr., dat ik mijn opmerking, dat ik Gorter den grootsten dichter vind die Nederland sedert eeuwen gehad heeft, niet argumenteer.

Nu is het natuurlijk onmogelijk ieder ander in aanmerking-komend dichter met Gorter te gaan vergelijken en dan te zeggen, wie het grootst is, wel echter volgt uit het later volgende, dat Gorter groot is; meer is hier niet te eischen.

Tenslotte het derde voorbeeld; door mijn zin eenigszins te verdraaien, lijkt het, dat hier argumentatie ontbreekt; uit het feit echter, dat er in deze verzen een zinnelijke spanning, een ontstellend-dadelijke hevigheid, is, dat zij zulk een machtige impressie geven, volgt, dat men aan poëzie nauwelijks hogere eischen kan stellen, waarbij dan nauwelijks in dit zinsverband synoniem is voor welhaast in het andere.

A. F. d. B.

J. P. DE KONING
HIPPOLYTUSBUURT 24
Leverancier van het D.S.C.
in Hoeden en
Heerenartikelen

Ontvangen:
CORPSMUTSIES
LAGA - ARTIKELEN
OVERHEMDEN
- DASSEN ENZ. -

Fa. Wed. J. Th. Mater
Houttuinen 20-23 - Telefoon 196.

Levering van le klas
LUXERIJTUIGEN

Fa S. WOLTERBEEK'S

Fijne vleeschwaren-,
Comestibles-,
Delicatessenhandel

De Oudste (opgericht 1868)

De fijnste kwaliteiten!
De grootste sorteringen!

WIJNHAVEN 19 - TELEFOON 199

J. A. C. van Loon
Vrouwjutteland 5-7-9
Telefoon 657

**Eiken Liberty
Fauteuils**

f 10.25

**Prima
gestoff. Divan**
f 35.—

... **ÉÉN ROEP** ...

OVER

RADIO-OMROEP

CHOORSTRAAT 32

??? KOMT U EENS LUISTEREN ???

N. A. Drabbe - Choorstraat 5

Gouden en Zilveren
werken.

Horloges en Klokken
Tafelzilver

Medailles en Bekers.

J. SCHILLING

KLEERMAKER

LAAN VAN OVERVEST 5

DELFT

TELEFOON 557

**BEVEELT ZICH
BELEEFD AAN**

G. KERNER & Co.
DEN HAAG
Stationsweg 78 - Tel. 11038
BATAVIA SOERABAYA
Noordwijk 12 Toendjoengan 29
Tel. 2 Wel. Tel. 29 Simpang

**INDISCHE
UITRUSTINGEN
KLEEDING NAAR MAAT**

AANBEVOLEN ADRES VOOR
H. H. STUDENTEN

Levering naar maat van:
**Tennis-Pantalons, -Hemden
Schermcostuum voor
Dames en Heeren**
en verder benodigde Sportkleding

RAADPLEEG DE CIRCULAIRES
VOOR ONZE SPEC. AANBIEDING

**HAAGSCH
CONSERVATORIUM**
DIR. JAN KEYZER — TECHN. ADV. WILLEM LANDRÉ
ROTTERDAMSCH WEG No. 1 — TELEFOON No. 11

Hoofd en middelklas leeraren: Piano: BERNARD TABBERNAL, JAN KEYZER, A. v. d. ROSIERE, A. G. VENDERBOS. Vlooi: ARTHUR OROBIO DE CASTRO, GILLIAM RIETVELD, Mevr. SALZWEDEL. Orgel: A. G. VENDERBOS. Cello: LEO RUYGROK, F. GAILLARD. Solozang: Mevr. ZALSMAN-VERSTEEGH, GERARD ZALSMAN. Samenspel en compositie: LEO RUYGROK. Declamatie en Hyg. spreken: Mevr. SECRÈVE. Rhythm, gymnastiek en kunstdans: Mevr. XANDA STRADOWSKA en Mevr. M. G. KOOY-GERLACH. Muziekgeschiedenis: JAN KEYZER. Slagwerk H. BING. Saxofoon: J. J. MEYER.

3 November: Voordrachtsoefening van leerlingen der kunstklassen van het HAAGSCH CONSERVATORIUM.

Piano-, viool-, cello- en zang-soli. Declamatie-, ensemble- en kunstdans-klassen met solo-dansen door Mevr. M. G. KOOY-GERLACH en een krijgsdans door uitsluitend Delftsche leerlingen.

Kaarten à f.0.25 verkrijgbaar aan het schoolgebouw en bij de firma FRED. J. 't HART.

Het Secretariaat is dagelijks geopend van 9.30—5.30 en Maandag-, Woensdag- en Vrijdagavond van 7.30—8.30.

Garage de Phoenix.
CLUBGARAGE
D.S.M.
NAAST DE SOCIETEIT
Vertegenwoordiger

**Harley Davidson
Motorrijwielen**
Uit voorraad leverbaar.

AANBEVELEND
W. ROUKEMA,
PHOENIXSTR. 28 - TEL. 372

Spekslagerij
Oude Kerkstraat 9
Telefoon 178

Specialiteit in fijne
VLEESCHWAREN
OPGERICHT 1863

1e KLAS ZAAK HIER
TER STEDE.

Aanbevelend,
A. M. STEIJGER.

NILMIJ **VOORZORG**
VAN **VOORKOMT**
1859 **ZORG**

UTRECHT - Mauritsstraat 66

DELFTSCHE GLAZENWASSCHERIJ EN PUIBEWASSCHING
J. G. DE JONG, Koornmarkt 30, DELFT
TELEFOON 1091.

Speciaal adres voor het dagelijks schoonmaken van Kerken,
Gestichten en Particuliere Gebouwen, binnen en buiten.
Prijzen zeer billijk - Werkvrouwen steeds voorhanden.

FRED. J. 'T HART
OUDE DELFT 88 - TEL. 678

**het merk met
de beste bands**

**Sigarenmagazijn
't Prinsenhof**
Oude Delft 105
TELEFOON No. 585

**GERENOMMEERDE
SIGAREN EN
SIGARETTEN
- MERKEN -**

Het Adres
voor import sigaren
Henry Clay - Bock

N. V.
Delftsche Stoomwasscherij
v. h. A. van Osselen
Delft, Oostsingel 151-152, Tel. 166.

**SPECIAAL ADRES VOOR
- DE FIJNE WASCH -**

Onze nieuwste machines waarborgen onberispelijke
aflevering en minimum slijtage.

J. STOLK
v. h. Firma L. H. van Dop
Hippolytusbuurt 10
Telefoon 159 - Delft

Aardappelen,
Groenten, Binnen-
en Buitenlandsche
Vruchten

Fruitmanden

ORTT & Co's
Handel Maatschappij
Rotterdam

Vloeibaar Zwaveligzuur
Vloeibaar Koolzuur
Vloeibaar Ammoniak
Citroenzuur, Wijnsteenzuur
Etherische Oliën, Essence
Onschadelijke Kleurstoffen

Drukkerij W. D. Meinema
Hippolytusbuurt 6 - Delft

Speciaal ingericht voor
— Dissertaties —

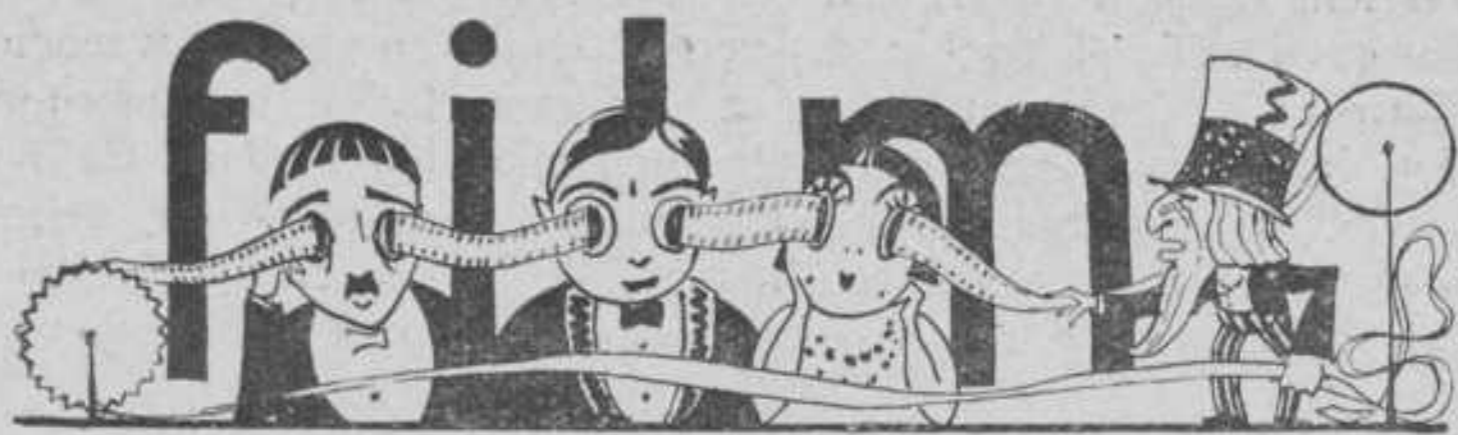
Verschillende tevredenheids-
betuigingen ter inzage

Indien noodig leveren wij dissertaties in eenige dagen

Fa v. LANGEN
VOLDERSGRACHT 13
TELEFOON 380

Lood- en Zinkwerken
Gas- en Waterleiding
Electrische Installaties

Gascomforen en fornuizen
Sanitaire artikelen
Complete Radio Installatie

EEN KLAP IN HET GEZICHT.

„What Price Glory”.

Er is al zoo ontzettend veel geschreven over de leege banaliteiten die de Amerikaansche filmproductie voortbrengt, er is al zoo van alle kanten op het droeve feit gewezen, dat van Amerika voor de film als kunst vrijwel niets is te verwachten, er is ook al zooveel gescholden op de nimmer rustende ijver van de Cecil B.'s en de W. D.'s, waarmee deze „hun duffe brokken stomme leegheid”, hun uit pommade en gelatine samengefrunnikte rolprentpuddingen de wereld inzenden, dat het welhaast overbodig lijkt er te dezer plaatse nogmaals tegen te velde te trekken. Toch zal het gebeuren, want deze keer is door één van deze producers, die maar niet ophouden tot hinder van een ieder, die de schoonheid lief heeft, hun eigen stomheid en de oppervlakkigheid van hun eigen grove ziel, van de daken te schreeuwen, deze keer is door één van hen een zonde begaan, zoo monsterachtig van laffe grofheid, dat het een misdaad ware er over te zwijgen.

Welnu, de heer William Fox presents: „What Price Glory”, „een verhaal van den wereldoorlog en zijn ellende”, en hij heeft daarmee allen, die „De Grootte Parade” hadden gezien en lief gekregen, een geweldige klap in het gezicht gegeven.

„What Price Glory” is een slechte film, uitzinnig slecht; niet zoo slecht, dat men er om lachen moet, of dat men er zijn schouders over ophaalt, of grapjes er over kan maken; nee, nee, zij is om liederlijk-kwaad-te-worden-beroerd, om-het-uit-te-schreeuwen-grof en beleedigend, om-wild-kwaadaardig-van-uw-zitplaats-op-te-springen-naar-het-doek-te-rennen-en-het-aan-flarden-terijten-met-uw-zakmes-, belabberd naargeestig.

Want William Fox heeft de onvergeeflijke schurkenstreek uitgehaald, om al wat schoon was, al wat ontroerde in „de Grootte Parade”, al wat deze film aan innigheid en fijnheid bezat, al wat haar maakte tot een groot aangrijpend werk, bewust, met de niets ontziende hand van den lagen heiligschennis, te besmeuren met de stinkende uitwerpselen zijner in-grove ploertenfantasia.

„Wat?” zei Fox, toen hij „de Grootte Parade” zag, „zou dat de oorlog zijn? Kom nou, zal ik je es effe laten zien, hoe de oorlog, de echte oorlog er uit ziet. Wacht es effetjes”, en hij nam „de Grootte Parade”, sloeg haar tegen den grond, trapte en spuwde er op in zijn machteloze zucht naar vergroving, totdat een lumineuse inval zijn vaal gelaat deed opklaren: — „rits-rats-knoopen los-zoo, wacht maar, ha, hier hè je je oorlog, hè zoo-broek naar beneden . . . en rang, pats, in groote klodders broebelde een gore brei over de lelie-blanke schoonheid van haar, die eens zooveel ontroering vermocht te geven, en vergenoegd keek de heer William Fox om naar de stinkende hoop ondefinieerbare rottenis, die daar, vaalbruinig, lag te dampen:

„Asjeblijf; oorlog, tien miljoen dollar. Mijn werk.”

Zooals gezegd, „What Price Glory” is een slechte film. We zullen nu eens nagaan, wat er wel precies aan de hand is met dit wanproduct.

Bij de vervaardiging van deze film, heeft men kennelijk de bedoeling gehad, ons te doen zien, hoe in en door de oorlog, de menschen worden tot totaal gederangeerde en half verdierlijkte wezens, die alle onderscheidingsvermogen voor wat beschaafd en wat onbeschaafd is, hebben verloren. Men wilde ons bovendien duidelijk maken, met deze film, dat „De Grootte Parade”, waarin de hoofdpersoon toch nog een tamelijk normaal persoon bleef buiten het slagveld, dat deze „Grootte Parade” niet meer was dan een vermooid sprookje, dat die film de oorlog niet gaf in zijn gruwelijke nuchterheid; dit is ten minste de eenige geldige reden waarmee wij kunnen verklaren, waarom men in „What Price Glory” de intrige van „de Grootte Parade” vrijwel geheel heeft overgenomen.

Nu, tegen deze opzet zal niemand bezwaren kunnen maken. De Amerikanen zijn in den oorlog geweest. Wanneer daar dus wordt gevonden, dat een film de oorlog niet goed weergeeft, dan is het volkomen geoorloofd als men precies hetzelfde geval gaat behandelen op beter, d.w.z. in dit geval natuurgetrouwer wijze, dan in de bestaande film het geval was.

En wij als toeschouwers, die niet aan den oorlog hebben meegedaan, kunnen niet beoordeelen, of een oorlogsfilm een zuiver beeld geeft van den oorlog. Maar wij kunnen wel degelijk beoordeelen, of zoo'n film, zuiver als filmwerk beschouwd, goed of slecht is, d.w.z. of het den regisseur is gelukt de gebeurtenissen sprekend te maken, of het hem is gelukt ons aan te toonen, dat noodwendig, in en door den oorlog de meeste menschen degenereeren, dat wij

dat werkelijk meevoelen, of het hem is gelukt bij ons een groote afschuw voor deze verschrikkelijke massaslachting te wekken.

Welnu, dit is den regisseur van „What Price Glory” in geen deele gelukt, en dat is reeds betreurenswaardig; maar wanneer daar nog bijkomt, dat het geheele scenario vrijwel gestolen is van een film, die ons wèl heeft gegrepen en ontroerd, dan is het o. i. volkomen gerechtvaardigd grenzenloos kwaad te worden om zooveel domme zelfoverschatting.

Want noch van een logische opeenvolging van gebeurtenissen, noch van een vaststaande karakterteekening van de hoofdpersonen, noch van een goede filmmatische uitbeelding van den wereldoorlog, is hier in de verste verte ook maar iets te bespeuren.

Want deze film immers wil laten zien, dat menschen in den oorlog dieren worden; edoch de beide mannelijke hoofdpersonen zien wij eerst even voor den oorlog en dan zijn het reeds half verworpen sujetten, die elkaar halfdood slaan om een meid b. v. In den oorlog zijn zij net zoo, geen grijntje erger of beter. Eerste grove fout.

Beiden worden in den oorlog officier, de één kapitein, de ander luitenant. Dat dit in het Amerikaansche leger mogelijk zou zijn, gegeven het zeer lage zedelijk pijl van deze beiden, willen wij nog in het midden laten. Maar dat een hoog officier, wat een kapitein toch is, ongestraft midden op straat rond zou dalen met een dorpsmeisje aan zijn nek, dat zoo'n officier (N. B. bevel voerend over een geheele compagnie) op het tijdstip, dat hij met zijn mannen naar het front moet, in zijn kwartier met halfopen tenu zou scharrelen met een boerenmeisje, temidden van zijn luitenant, zoodat hij bijna te laat komt, dat zijn krankzinnige absurditeiten, die, en dat weten wij zeker, in het goed geordende Amerikaansche leger in den oorlog niet ongestraft zouden zijn voorgekomen. En al die onzin, om toch maar te laten zien, wat voor een ruwe kerel ook een officier in den oorlog is! — Tweede, geweldige fout.

De derde onvergeeflijk grove blunder, is de „humor”, die men in dit werk ook niet achterwege heeft gelaten. Stel u voor een ernstig tegen den oorlog bedoelde film te moeten aanzien, waarin ellendig afgezaagde en slecht uitgevoerde operettengrapjes voorkomen, als daar zijn: de „oer-komische” oppasser, die knipoogjes tegen z'n baas geeft en hem achter z'n rug belazert, de burgemeester van het dorpje, die regelrecht uit een Christiecomédie komt overwippen, dien iedereen voor den gek houdt en die een belachelijk figuur slaat, een dulle motorrit „om te brullen en te gieren” (nota bene omdat de kapitein, die verlof heeft gehad, in vliegende haast naar het front terug moet om zijn troepen weer te leiden), dat alles is om te huilen om zooveel smerige, platte en misplaatste grappigheid. Schande.

Volgende fout is de monsterlijke inconsequentie in de uitbeelding der karakters van de hoofdpersonen. Men heeft n.l. getracht ook nog te doen uitkomen, dat deze rauwe kerels, toch in den grond een goed hart hebben. Nu goed, daar is alweer niets tegen, maar het zijn alweer de gelegenheden, waarbij een en ander blijkt. Zoo sneuvelt er een arm, zwak, moederszontje, een zielig en knullig soldaatje en de ruwe kapitein die hem de oogen toedrukt, maakt hier een dramatisch gebaar met het hoofd, zooals alleen door smart beheerschte dichters doen op het tooneel, wanneer zij denken over het groote leed der menschheid en den komenden wereldbrand. Eenvoudig bespottelijk doet deze melodramatische scène aan in deze film. Een man die door alle ellende en ontberingen van den oorlog hard en ruw is geworden, doet niet zoo, als een jong en onschuldig mensch den dood op 't slagveld vindt. En wij denken met weemoed aan de scène in de kuil uit „De Grootte Parade”.

Ander voorbeeld is dit: beide hoofdpersonen hebben hetzelfde meisje lief (voor zoover bij deze menschedieren van liefde sprake kan zijn; ook al eigenlijk weer iets, dat niet goed in dit verband door den beugel kan), en zij zullen er om spelen, wie het hebben mag. Degeen, die verliest, zal door den ander worden doodgeschoten. De kapitein wint, en de luitenant vlucht; de kapitein schiet hem evenwel niet dood, maar hij lost een schot in de lucht. Dat klopt niet, nee, nee, daar deugt niets van; iemand die zoover gezonken is als deze man voorgeeft te zijn, en die een dergelijke afspraak in ernst maakt, houdt zich daar zeker aan, vooral als zijn medeminnaar iemand is, dien hij toch niet mag lijden. En zoo zouden we voort kunnen gaan met voorbeelden aan te halen, waaruit duidelijk spreekt, dat personen handelingen verrichten, die in geen enkel opzicht in overeenstemming zijn met hun karakter. Doch daartoe ontbreekt de plaats en het is bovendien vervelend.

Beter kunnen we thans beschouwen den ernstigen smaad, de teere gevoeligheid van „De Grootte Parade” aangedaan.

Het geldt hier namelijk de figuur van het meisje. Wij hebben al gezegd, en het zal uit de verschillende voorbeelden die wij gaven, wel gebleken zijn, dat het verloop van de gebeurtenissen in „What Price Glory” mitsgaders de ensceneering van de liefdesgeschiedenis, vrijwel geheel zijn overgenomen van „De Grootte Parade”. En als feit op zichzelf hadden wij daartegen geen enkel bezwaar. Ook niet, dat wij hier in plaats van één, twee minnaars hebben, die als grove kerels zijn bedoeld. Maar wel zijn wij van meening, dat het een beleediging is van al wat schoon is en teer, om inplaats van het goedge, lieve en eenvoudige boerenmeisje,

als Melisande was in „De Grootte Parade”, zoo'n dorpsmeisje voor te stellen als een soort pervers nest, met geraffineerde snollenmanieren; een hysterisch schepsel, dat b.v. bij binnenkomst van den kapitein al dadelijk op de toonbank van de kroeg springt, hem aan d'r beenen laat frunniken, zich dienzelfden dag nog aan hem geeft, enz. enz., en het mooiste is, dat deze cocotte met haar barheidmanieren, volgens de tekst, een wondertje van liefde en zorgzaamheid voor de mannen moet voorstellen! Zie, wanneer iemand zich aan een dergelijk vergriep schuldig maakt, dan toont dat toch wel, dat bij hem alle fijne gevoel, alle begrip van innige en teere stemmingen, alle pieteit voor de waarlijk schoone schepping van een ander ontbreekt, en zoo iemand noemen wij een domme en gewetenlooze bruid. Bah! misselijke Fox.

Voor de rest willen wij kort zijn. Het behoeft geen betoog, dat zoo'n prulregisseur niets maakt van de werkelijke oorlogsscènes. O zeker, we zien er veel meer dan in de „Grootte Parade”, veel meer, en er wordt veel meer geschoten, en veel meer rook, en veel meer stukke huizen (prachtig op karton geschilderd!); jawel, maar daar zit het hem niet in. Wij vragen naar de emotie, naar de groote indruk, die het bij ons moest wekken. En dat gebeurde niet, al schiet je nog zooveel knalbombommen af. Geld heb je, dat weten we wel, prol! Maar smijt liever wat minder weg en laat ons eenmaal sidderend en beklemd neer zitten voor de gruwelijke zelfvernietiging der menschheid. Ook het spel van de hoofdrollen leek naar niets; tenzij er naïvelingen mochten zijn, die meenen, dat het onnatuurlijk opensperren van de oogen en het op willekeurige, zinnelooze oogenblikken trekken met de kin, iets met beeldende gelaatsmimiek hebben uit te staan. — Oh, het is om gek te worden, werkelijk. Is er dan niets in deze film, wat al deze wandaden ook maar eenigszins vergoedt, werkelijk niets? Het is zoo troosteloos en hopeloos ellendig, om al die trieste waanzin aan te moeten zien. Is er dan heelemaal niets, wat eenige positieve waarde bezit?

Ja, toch, één enkel oogenblik. Op het einde als ten derde male het sein weerklinkt om ten aanval op te trekken en de beide geliefden samen zijn en meenen voor langen tijd bij elkander te kunnen blijven. De man is n.l. licht gewond. Doch buiten klinkt de trompet. Wij zien de ronde opening er van schemerend in het duister . . . en plotseling vangt zij te groeien aan, steeds meer, tot ineens het gehele doek in beslag wordt genomen door de zwartetrompetopening, waaruit de oproep tot den strijd wild schettert. Dan voelen wij even het meeslepande, het onweerstaanbare van den oorlogsdrijf en wij kunnen begrijpen, dat de geliefde zich van het meisje losscheurt en in extase naar buiten snelt, mee met het voortdreunende leger, om wellicht nimmer weer te keeren.

Doch voor de rest: schund!

Wij meenden over deze film zoo lang te moeten uitwijden, omdat zij veel van hetgeen met moeite werd bereikt, weer te niet dreigt te doen: Immers wat zegt het publiek:

„Veel mooier dan „De Grootte Parade”, veel echter de oorlog hierin, ja; en zij ook, veel beter, ja, een echt Fransch canailletje hè, ha hà!” (historisch).

Zalig zijn . . . enz.

J. P. B.

DE FILMAVOND VAN „VRIJE STUDIE” EN DE MAATSTAF TER WAARDEERING.

Ongelooflijk uiteenlopend zijn de meeningen over de eerste filmavond die „Vrije Studie” laatstleden Vrijdag hield met de opvoering van „La petite Lilie”. Fragmenten uit „Le train sans yeux” en „En Rade” van Cavalcanti. En het is te begrijpen, want als eerste programma kreeg men hier filmen te zien die zoozeer afweken van wat gemeenlijk in de bioscopen aanschouwd wordt, dat „Vrije Studie” zijn leden niet erger op 't lijf had kunnen vallen dan met deze drie merkwaardige en mijns inziens buitengewone producten. Maar voordat ik tot een bespreking overga: laten wij 't eerst eens worden over de maatstaf van waardeering.

Wat waardeert Gij in de filmen die Gij tot nog toe in de bioscopen zaagt? Wat was de maatstaf die aangelegd werd bij de beoordeeling van deze kunstproducten, uitgezocht door gewezen matrozen of autoreperateurs en als geestelijk voedsel voor de massa gezet?

Ik wil de studenten en de ontwikkelden in 't algemeen afscheiden van de „werkende stand”. Zij, die in fabrieken, op trammen of auto's hun mechanische dagtaak verrichten, of zij die achter de toonbank of de horren van hun venster, uitzijnde in hun eenheidsstraat, hun doodsch bestaantje slijten. Zij allen leven in de bioscoop alle instinctutief die gedurende dien dagtaak niet tot uiting kwamen. 't Is als de droomen der nacht. Ze zijn prachtige meiden. Ze zijn rijk en moedig. Ze rijden op paarden en schieten op schurken. Ze zijn hertog of koning, lord of bankier.

Zij, de loopjongens, de winkelbedienden, de meisjes uit de zijdefabriek.

Dat zij naar 't grofste, 't dikst opgelegde, 't sentimenteelste grijpen, wie kan dat niet navoelen?

Maar Gij, wat zoekt Gij er?

In de eerste plaats onderscheidt zich ons leven niet zooveel van dat van de winkelbediende of de loopjongen, als ge wel zoudt

willen voorgeven. Ook in ons leven is 't romantische zeldzaam en de onbegrensde mogelijkheid doet zich zelden voor.

Maar 't meeste trekt ons toch wel de technische volmaaktheid, de technische truc: Harold Lloyd, die duizelingwekkende toeren verricht tegen de gevel van een wolkenkrabber, boven 't afdakje dat ge niet ziet of 't schip, dat vergaat temidden van een woedende storm in 't aquarium van den regisseur. Laten we bekennen, dat die trucs ons onbegrensde mogelijkheden bieden. En men laat ze ons zien: schipbreuken, treinen loopen te pletter, geheele oorlogsvloten jagen op een hertogelijk jachtje en op 't jachtje een prins met een schoenmakersdochter, een paar zoenen en wat „liefde”.

Dat alles voor nog geen gulden: U rijdt in een auto, mijnheer, U vreet U te barsten in rok met prachtige wijven, U zit te paard of in de draaistoel van een Pullman car.

Wie zou weerstand bieden tegen dit marktgeschreeuw?

Ik niet. Als 't regent, ga ik naar de bioscoop, want voor nog geen gulden zie ik zon, zit in een stoeltje op een zonnige boulevard in Miami of aan de Riviera.

Ziet, als ge deze maatstaf aanlegt aan de films, die „Vrije Studie” U zal laten zien, neen, dan zult ge zeggen: „Geef mij maar Gloria Swanson”.

Welke maatstaf dan? Ik weet 't niet, maar wel is 't me duidelijk geworden bij 't zien van die drie filmen in 't gebouw van W. en W. Ik heb ze aanvaard als de eerlijke meening van een eerlijk mensch, die niet zegt: „ik kan”, maar die zegt: „ik wil” en probeert. Ze waren aanvaardbaar door eerlijkheid en ze waren interessant, omdat ze gemaakt waren door een kunstenaar. Want een kunstenaar is Cavalcanti, die zijn beelden van zuivere schoonheid voorbij laat flikkeren in 't tempo van Uw polsslag. Want merkwaardig is 't, dat hoe men er ook over oordeelt, niemand zich heeft verveeld.

Maar meer dan dat, er waren oogenblikken, en zij waren vele, dat men Cavalcanti de lof niet kan onthouden, dat hij bereikt heeft.

Hoe anders te oordeelen over de schitterende fragmenten, van het onvoltooide werk: „Le train sans yeux”. Die rails, de wissels die voorbij schoten, de stations en landen, waar de trein doordonderde. 't Was van een zoo gave en zoo schitterende en bovenal zoo eerlijke suggestie, dat een ieder toch bekennen moet, dat dit wat anders was dan al de ontelbare treinenfilm, die we reeds zagen.

En dan dat hoofd van een slapende vrouw en door haar droom het rythme van de trein, de krukas en wielen. Ik heb meer krukassen en wielen in filmen gezien, maar deze waren anders, 't was schooner.

En dan „En rade”. Cavalcanti laat U hierin zien de ongelooflijke schoonheid van een haven, met water en schepen, kranen en menschen, menschen die hun levensmogelijkheid ontleenen aan die haven, die schepen, aan de zee.

En voor die sprekende, magnifiek achtergrond een beweeg van beelden en een enkele ontroerende scène.

De schepen, die lasten brengen naar verre landen, naar Braila en Sulina. Ze zijn de verlichamelijking van de zucht van een jonge man naar vrijwording, om ook uit te varen en weg te gaan uit 't huis van zijn moeder die „blanchisseuse” is en voor wie hij pakken moet dragen, pakken met wasgoed.

Hij wil gaan met een meisje en als hij komt om haar te halen, schrikt ze terug, durft ze niet, ziet ze in hem de bruutheid der gezichten uit de kroeg, waar ze dient. Dan gaat ook hij naar huis terug en zijn droom, dat ook hij zelfstandig zal uitgaan in 't leven is gebroken. 't Stille spel van de moeder, de „histoire de naufrage” in de kroeg, 't was alles van een superieure gehalte. Is Cavalcanti er in geslaagd om zijn verhaal sterk uit te beelden? Ik geloof, als hier van tekortkoming gesproken kan worden, dat die gelegen heeft in 't feit, dat hij zich teveel door de schoonheid van de haven heeft laten meeslepen. Ons leek 't of de achtergrond de handeling deed verzinken.

En de eerste „La petite Lily”?

't Werd vertoond als op een jute zak, om 't verhaal direct te karakteriseeren. La petite Lilie was een straatversje lang voor den oorlog.

Als 't slecht begrepen is, kan ik 't mij zeer goed voorstellen. Ik zelf kon 't tweemaal zien en ik moet bekennen, dat de betekenis ervan mij eerst de tweede maal duidelijk werd.

Een eenvoudig volksliedje, gezongen door een man van 't volk, sentimenteel en toch niet gevoelig. De sounteneur verklaart zijn liefde met groote gebaren, want la petite Lilie is een engel en als ze later afdaalt tot straatmeid, dan vindt de zanger haar nog een engel. Werd ze niet verleid? Was 't haar schuld?

Maar even ongevoelig blijft hij voor haar dood als ze vermoord is en zijn belangstelling wordt geheel in beslag genomen door de schurk, die met 't zelfde mes zijn boterham gaat eten, en de agent, die hem natuurlijk liet gaan uit angst.

Al was dit 't minst geslaagd, toch kon ook dit zonder kritiek gewaardeerd worden. We weten tenminste nu, hoe Cavalcanti er over denkt.

De technische opvoering door de leden van 't Bestuur van de D.S.A.F.V. was voorbeeldig en ook de muziek was beschaafd en goed, vooral bij 't eerste, waar ze in de begeleiding den juisten noot troffen.

Zoo is deze avond een alleszins geslaagde te noemen, „Vrije Studie” waardig.

Passagebureau
J. de Kuyser & Zonen
 Oude Delft 229-231
 Opggericht in 1822

Agenten van de
 Rotterdamsche Lloyd
 en de Maatschappij
 „Nederland”.

Bespreekt Uwe
 Indische Passage bij ons.
 SPOORBILJETTEN NAAR
 :-: ALLE LANDEEN. :-:

Ongetwijfeld koopt U het beste bij

W. G. V. D. HAM

Oosteinde 165 - Tel. 885

Fred. Hendrikstraat 9 -:- Oude Delft 111, Tel. 157

Wij leveren U uitsluitend eerste kwaliteit
 FIJNE VLEESCHWAREN EN COMESTIBLES
 PRIMA KAASSOORTEN EN
 DELFTSCHE ROOMBOTER

Grootste sorteering:
 VLEESCH- EN VISCHCONSERVEN.
 !!!!! LAGE PRIJZEN !!!!!

Bestellingen worden aan huis opgenomen en bezorgd. Aanbevelend.

W. D. Meinema, Delft
 Drukker-Uitgever

Verschenen:
 Prof. H. TER MEULEN
 en
 Dr. J. HESLINGA

Nieuwe Methoden
 voor **Elementair-**
 analyse

Prijs . . . f 1.25

Zooeven verscheen:

AANVULLING

Prijs . . . f 0.50

Moderne
Dames Kapsalon

J. SJARDIN

Koornmarkt 86 (boven)
 Telefoon 932

Speciale inrichting voor:
 Watergolwing
 Ondulation „Marcel”
 Bobbed en
 Shingled hair

J. J. PETIT

HIPPOLYTUSBUURT 31
 - - TELEFOON 591 - -

HEERENMODES
 - EN HOEDEN. -

Eng. Trenchcoats
 met olievoering f 22.50

N.V. E. LEVY'S INSTALLATIEBUREAU
 ROTTERDAM

TELEFOON No. 6315 - LINKER ROTTEKADE 104-105

SPECIALITEIT IN:
Hotelporcelein, -Zilver en Glaswerk

Leveranciers van de Studenten-Sociëteit „de Phoenix” Delft, e.a.

Wildcentrale
 „t Centrum”

Verwersdijk 20 - Delft
L. LUGTIGHEID

Het voor U aangewezen
 adres voor levering van alle
 wild, gevogelte, versche
 eieren en conserven.

Alle leveringen onder volle garantie

Alle benodigdheden
 voor de Lunch

J. HILLE

BOTERBRUG 7
 SCHOOLSTRAAT 2a

TELEF. 1009 - DELFT

Behangerij
Verhuizingen
Stoffeerderij

ENGROS Specialiteit in EN DETAIL

SARDINES - ZALM
 CONSERVEN

F. A. VAN KESSEL

BONBONS - CHOC. ARTIKELEN

DAGELIJSCH VERSCH GEBRANDE PINDA'S

Rotterd. weg 8 Koffie- en Pindabrandery Oosteinde 141
 Telef. No. 8 Telef. No. 497

M. E. BAIJENSE :: DELFT
 — KLEERMAKERIJ —
 28 VLAMINGSTRAAT 28
 NAJAARS- EN WINTERKLEEDING
 — UITSLUITEND NAAR MAAT —

INTERC. POST-
 TELEF. GIRO
 No. 276 No. 105456

H. C. Jedeloo & Zn.

Hofleverancier van H. M. de Koningin.
 Leverancier van het D. S. Corps.

Fabriek en Magazijn van
Gouden en
Zilveren Werken
Horloges - Juweelen
Paarlen
 MARKT 49-51
 DELFT

Kennisgeving
 aan HH. stud.
 1ste Jaars!!!

De foto's van de
 Groentijd liggen
 ter bezichtiging en
 ter bestelling bij
 WITTE, Corpsfotograaf
 Coenderstr. 49 Tel. 240
 Vis à vis tunnel (Perron).

Roeikleeding

Uitrustingen voor

„L a g a”

„Delftsche Sport”
 „Concordia” — „Rugby”.

Blauwe Werkpakken
 en Stofjassen
 voor Practisch werken

Wed. J. Koolhoven & Zn.
 Oude Delft 101-103.
 — TELEFOON 549 —
 3e huis vanaf het Hoofdgeb. der T.H.

J. C. KUYPERS

KAPPER v/h D.S.C.
 CORN. TROMPSTR. 19

De fijnste Parfumerieën en
 Toiletartikelen van
 de huizen

Houbigant,
Cheramy.

L.S.

Hiermede heb ik de eer U kennis te geven dat ik vanaf heden aan mijn Damessalon ook een naar de eischen des tijds ingerichte Heerensalon heb verbonden.

U beleeft tot een bezoek uitnodigend,

Hoogachtend,

D. van der Beek
Kapper

Voorstraat 31.

1ste Rotterdamsche

Maatschappij van verzekering tegen ongevallen

Ongevallen-, Automobiel- en Motorrijwiel- Verzekering.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Boompjes 8c - Tel. 1220-1239-1240

Champagne
Louis
Roederer
Reims

Représenté par:
R. V.

Hoogewerff Chabot & Visser's
Wijnhandel

Den Haag Rotterdam Arnhem

Heinekens'
Bier-

brouwerij Maatschappij
BROUWERIJEN
te AMSTERDAM en ROTTERDAM

**Grootste Bierbrouwerij-
onderneming in Nederland**

Hoofdagent,
J. T. POST.

N.V. KONINKLIJKE PHARMACEUTISCHE FABRIEKEN
v/h BROCADES-STHEEMAN & PHARMACIA
MEPPEL, AMSTERDAM, ROTTERDAM, SNEEK, 'S-GRAVENHAGE

Levert **ALLE CHEMICALIËN** voor **ALLE DOELEINDEN**
KLEURSTOFFEN voor **BACTERIOLOGIE, MICROSCOPIE** enz.

- VRAAGT ONS PRIJSOPGAVE -

Heeren Studenten!

Mogen wij ons beleeft aanbevelen voor de levering van uitsluitend eerste kwaliteit MELK, FLESSCHENMELK, ROOM, NATUURBOTER, KAAS, EIEREN en FIJNE VLEESCHWAREN tegen scherp concurrerende prijzen.

Hoogachtend, NOL VAN SCHIE,
Kromstraatsteeg 3 :-: Telefoon 1008

Eerste Delftsche Inrichting voor
Wetenschappelijk Oogonderzoek
Onder Leiding van den
Heer H. BERTEL, Arts

Spreekuur van den Arts:
Alle werkdagen 's-middags van
2-5 uur en op marktdagen van
's-morgens 9¹/₂-12 uur

CONSULT FL. 1,-

H. Bertel, Arts
L. M. v. Tetterode, Opticien
NIEUWSTRAAT 2 - DELFT

Het Sporthuis

Wijnhaven 14 - Tel. 1248

HEERENKLEEDING
MODEARTIKELN
SPORT EN MAATKLEEDING

Moderne collecties

Zeer concurrerende prijzen

Indien U uwe dictaten, scripties, enz. enz. goed verzorgden tegen billijke voorwaarden GETYPT of VERMENIGVULDIGD wilt hebben, vraag dan eens prijsopgave bij:

SERVIRE

Laan van Meerdervoort 60 - Den Haag - Telefoon 35611.

HOTEL CENTRAL
CAFE-RESTAURANT
WIJNHAVEN 6-7

HUIS VAN DEN EERSTEN RANG

L. C. J. CAMPFENS

„Au Condor“

Plein 8
Den Haag

Het eerste huis voor
Import Sigaren,
Sigaretten en
Tabakken

C. M. Meeuwis
KAPPER

Hippolytusbuurt 37
DELFT

Parfumerieën en
Toilet-Artikelen
van de Huizen
HOUBIGANT
ROSINE COTY

SPECIALE
HEERENSALON

DANSEN

Wie niet kan dansen is veroordeeld om
bij veel genoegens alleen toeschouwer
te zijn. Wij leeren het U in korten tijd.

INSTITUUT CONSTANDSE

TOUSSAINTKADE 21 — DEN HAAG
Diploma's Londen, Parijs, Brussel, Berlijn.
1e prijs 1923; 1e prijs 1926; 1e prijs 1927.

6 PRIVAATLESSEN f25.- VOOR 2 PERSONEN f36.-
3 PERSONEN f45.- — 4 PERSONEN f48.-

SOLIEMANS
BUITENWATERSLAOT 23
DELFT

TELEFOON N° 144
HANDEL
IN
BRANDSTOFFEN

FEUILLETON.

DE BAKKER VAN BLESKENS GRAAF.

Onthulling uit de Hollandsche misdadigerswereld of waarin een klein volk groot kan zijn.

Synopsis: Bleskensgraaf is een afgelegen dorp in de nabijheid der groote Hollandsche rivieren. Zijn afgelegenheid heeft het gemaakt tot een eigengereide zelfstandigheid. Ruim een jaar geleden was de eenheid die de bewoners vormden, eenigszins verbroken door de komst van een nieuwen bewoner, Dr. Hendrik van Blooys, die Voor-Indië wegens een leverkwaal had moeten verlaten en met zijn Oostersche bediende een nieuwe villa in het dorp had betrokken.

Een vreemdeling komt van Blooys bezoeken. Het blijkt te zijn de directeur van het Archaeologisch Museum te Rotterdam, aan welke inrichting van Blooys een kostbaren gouden dolk wil schenken.

's Middags komt het bericht, dat de heer van Blooys aan een beroerte is overleden.

Vervolg Hoofdstuk I.

Het toeval had Odik, de smid tijdelijk tot de belangrijkste inwoner van Bleskensgraaf gemaakt. Door het transparante masker van gepaste droefheid, schijnselde vaag de onverweten verwatenheid, van dezen pezigten patser, die gisteren nog ging zijn weg temidden der andere dorpelingen, maar nu ver boven hen uitgestooten was door dezelfde vuist, die zoo juist het dorp in de rouw gedompeld had.

Als eenling stond hij tegen de knoestige „Willemseik”, die zich in het midden van het dorpsplein omhoog wrong en hij was even gewichtig als de boom eens geweest was, toen hij geplant werd bij de geboorte van wijlen Willem III.

Somber stond het volk om hem heengedrongen, nog steeds luiserende naar het verhaal, dat zij nu al drie keer gehoord hadden en dat voor iedere nieuwe belangstellende nog eens verteld werd:

Een paar dagen geleden had meneer van Blooys aan de smid de boodschap gestuurd, dat hij Donderdagmiddag om 3 uur een kachelkje moest komen zetten. Odik had het eerst wel wat vreemd gevonden, want het was pas begin September en voor den tijd van het jaar bijzonder warm. Alleen 's nachts was het een paar maal flink koud geweest, eens zelfs zó erg, dat in één nacht meer dan dertig knolletjes van den wortelenboer waren bevroren.

Vanmiddag was het hem echter duidelijk geworden. De meid had hem gebracht in een ruime kamer, een soort museum, bijna geheel gevuld met voorwerpen, die de smid nog nooit gezien had, opgezette dieren, afgodsbeelden, vazen, planten, wapens, maar hoofdzakelijk dingen, waarvoor de smid zelfs geen naam wist te bedenken.

De kamer had een onaangename indruk op Odik gemaakt en het verwonderde hem dan ook heelemaal niet, dat juist in deze kamer de zware zwarte doodkist stond, waarvan het dorp vlak na de komst van meneer van Blooys zoo vol was geweest; de doodkist die hij mee had gebracht uit Rangoon en waarvan het gerucht ging, dat hij hem zelf had gemaakt. Vaardig had Odik zich aan het werk gezet, maar vlot was het niet gegaan. Na een tijdje was meneer van Blooys uit de aangrenzende kamer gekomen, om te zien of het werk vorderde, en had een praatje gemaakt over de curiositeiten en de rare planten, die niet tegen de kou konden. Nu had de smid best begrepen, waarom de kachel zoo vroeg noodig was. Bij het weggaan had meneer van Blooys de tusschen

deur open laten staan.

Tot zoover was Odik voor de vierde keer met zijn verhaal, toen met een klap de deur van het sterfhuis, dat vlak bij het dorpsplein stond, dicht sloeg en manke Teun, de timmerman, de stoep afhonkelde.

„Is het een mooie kist?” vroeg een van de omstanders nieuwsgierig.

„Nou, hij zal er voorloopig niet uitkomen. Ik heb hem stevig dichtgeschroefd.”

„Niet spotten, vandaag hij, morgen jij!” vermaande de koster.

„Vertel nou verder, Odik,” drong Teun aan.

„Nou, ik vond het wel prettig, dat die deur open stond, want toen kon ik meteen die mooie stadsmeneer eens op mijn gemak bekijken. Ze waren wat aan 't praten over die dolk en over de Oost. Enfin, ik weet niet precies, ik luisterde daar zoo niet na, want doe doe-je niet. Maar na een tijdje krijgen me die twee daar toch ruzie, dat ik dacht, dat ze mekaar te lijf wilden. Of meneer van Blooys nou iets gezegd heeft, dat die andere niet aanstond, dat weet ik niet, maar die zette me daar toch een bek op! Nou en toen werd van Blooys ook godvergeten giftig en liet het er niet bij zitten. Hij stond maar te schelden. Ik kon het net zien, want hij stond vlak bij de deur. En ineens begint-ie me raar te doen, te stotteren en met zijn oogen te draaien en kwakt me zoo voorover op den grond. Ik kwam erbij, we he heschen hem samen op de divan, maar er was geen leven meer in te bekennen. Het was een geweldige consternatie, het heele personeel over de vloer. Alfje kon het niet houden en rende naar buiten om de dokter, hoewel een kind zien kon, dat er toch niks meer aan te doen was; die vreemde snoeshaan ijsbeerde maar door de kamer, de tuinman rende heen en weer met water, heele plassen heeft-ie gemaakt op het kleed, alleen die Oosterling bleef kalm, ik geloof dat-ie het heelemaal niet erg vond. Nou en toen kwam de dokter en die was erg geschrokken, want het was zijn beste vriend. En hij zei, dat ie dood was, aan een beroerte. Alfje begon vreeselijk te huilen en de dokter deed niks om haar te troosten, die was er zelf veel te veel kapot van. Dat gegrien duurde zoo een poos, tot de vreemde zijn positieven weer bij elkaar kreeg en vroeg, wat er nu gebeuren moest. De dokter zei, dat ie zijn eenigste vriend geweest was, dat meneer heelemaal geen familie had en dat ie nou morgen begraven zou worden, want hij wou al die bombast na zijn dood niet hebben had ie gezegd. En toen zei de vreemde nog, dat ie zou blijven tot na de begravenis. De dokter vond dat erg prettig, omdat ze dan meteen de erfenis konden regelen, want die mooie verzameling moet geloof ik naar het museum. Nou, toen ben ik maar weggegaan, want ik kon toch niet meer helpen.”

„Ze hebben hem meteen in de kist gelegd en ik heb er de schroeven op gedraaid,” besloot de timmerman. „We zullen hem morgen in de grond stoppen en dan moeten we er maar niet meer aan denken.”

Somber zeeg een zwijgen over de kring. Alleen de beerput, midden op het plein, protesteerde pruttelend, borrelend, blauwbruine stankbellen blazende. Gelijk de berstende bellen gingen ook de bewoners van Bleskensgraaf uiteen.

Even later plensde de nacht in het plein.

Den volgenden morgen om half tien stonden in twee huizen twee dienstboden vergeefs tegen twee deuren te tikken.

„Meneer het is half tien,” zei de een.

„Het is al half tien, dokter!” zei de ander.

Geen van beiden kreeg antwoord.

(Wordt vervolgd).

REPETITOREN

ANALYTISCHE, BESCHRIJVENDE MEETK. DIFFERENT. EN INTEGRAAL, Dr. A. van Thijn, ten Hovestraat 99, Den Haag.

GEWAPEND BETON, IRRIGATIE, IJZEREN GEBOUWEN door Ir. O. Stevens c.i. Aucubastraat 52, Den Haag, lijn 12. Mod. gew. bet. dict. disponibel.

LANDMETEN, WATERPASSEN, GEODESIE, KL. VIERKANTEN bij Ir. E. W. A. Staring, v. Bleiswijkstraat 45, Den Haag.

NATUURKUNDE EN THERMODYNAMICA bij Dr. W. Mandersloot, Gevers Deynootweg 135, Scheveningen.

STAATSRECHT EN ADMINISTRATIEF RECHT bij Mr. H. P. Bennewitz, Nieuwe Plantage 72, Tel. 1189, Delft.

TOEGEPASTE EN THEORETISCHE MECHANICA. THERMODYNAMICA, KINEMATICA bij Ir. R. J. Legger, ass. T. H. Toegep. Mech., Leeuwenhoeksingel 18, Delft.

TOEGEPASTE MECHANICA voor E. W. S. en M. bij Ir. J. J. Koch, ass. T. H. Hugo de Grootstraat 79.

WISKUNDE, ook BESCHRIJVENDE MEETKUNDE bij Ir. W. J. Vollewens, c.i., (oud-assistent T. H.) Alexanderlaan 5 te Rijswijk (Z.-H.).

WISKUNDE, ELECTROTECHNIEK, WISSELSTROOMTHEORIE EN THEORIE VAN MAXWELL bij Ir. Th. J. Weijers, Bilderdijklaan 64, Rijswijk.

WISKUNDE, NATUURKUNDE, MECHANICA, KL. VIERKANTEN bij Dr. Ir. E. H. M. Beekman, Maarten Trompstraat 25

LAATSTE NIEUWS

LEEGHWATER

Voordracht op 2 November 1927, te 20 ure, zaal 207, gebouw voor W. Z. S., Nieuwelaan. Ir. J. M. Louwerse: De taak van den ingenieur in het bedrijf, (met lichtbeelden).

De verificatiecommissie bestaat uit:

F. J. Philips.
I. P. de Vooy.
S. J. Veenstra.

AGENDA.

Vrijdag 28 October tot Donderdag 3 November.

DELFT.

31 October

Stads Doelen: Het Politie Raadsel (8 uur).

1 November

Techn. Gezelschap. Prof. Smits over: „Intensieve droging”.

Doorlopend:

Delft:

Delfia: „Twinkletoes”.

Paramount Palace: De Smarten van Satan.

**U zélf
goed gekleed
Uw geld
goed besteed**

Het voortdurend
streven van onze
zaak!

**Couwenbergh's
kleedingmagazijn**

Voldersgracht 33
Telefoon 1072

**Delftsche
Fotohandel**

CORPSLEVERANCIER

Het juiste adres voor de Amateur
Ontwikkelen, Afdrukken, Ver-
grooten voor billijken prijs!!!!

**Vakkundige Bediening!!
Fred. Alex Albers - Peperstraat 15**

Delfia - Bioscoop

Vanaf Vrijdag iederen avond
8 uur

COLLEEN MOORE
IN

„TWINKLETOES”
De Bloem van Withchapel.

2de Hoo.dnummer:

**Een Heldendaad
in de Tropen**

in de hoofdrol

PERCY MARMONT

Stoombleekerij en
Chemische Wasscherij
„Ozon”, Voorburg
Telegram-Adres: Ozon-Voorburg
Telefoon Int. 19-20

Wasscherij van alle
soorten Goederen.

SPECIALE AFDEELING
Fijngoed - Strijkerij

Volledig tarief op aanvraag
verkrijgbaar.

**'s-Gravenhaagsche
Manege**

Rijlessen

alleen en bij combinatie.

Kazernestraat 46-48

Telefoon 13065 R. J. J. HIEMSTRA

**PATISSIER, CUISINIER
GLACIER**

J. J. VANGILS

FA. GUSSENHOVEN

Binnenwatersloot 30

Telefoon No. 18

Huis van den 1sten Rang

FILIAAL:

Delfgauwsche weg 5

Telefoon No. 295

INDISCHE SPEKKOEK

Speciaal adres voor Luxe dozen bonbons
van de eerste Hollandsche en Buitenlandsche
Huizen

**LINCOLN
BENNETT**

THE HAT
FOR
GENTLEMEN

W. Croon

TELEFOON 484
PEPERSTRAAT 7

Gebr. Giessen
MARKT 30
WIJNHAVEN 13
SOKKEN

A. G. Zimmerman

Choorstraat No. 33

Telefoon No. 1190

Banketbakker-Kok

Op 't gebied van banketbakkerij en kokerij kunnen
wij U alles leveren.

Speciaal adres voor fijne koekjes in prijzen v. 25-30-35-40 ct. p. ons

Weet U wel dat
F.M.D.v.d.GAAG

voor H.H. Studenten spe-
ciale tarieven voor verhuu-
zingen en reparaties aan
meubelen, enz. enz. heeft

- VRAAGT PRIJSOPGAVE -

VOORSTRAAT 66^A
werkplaats

TELEFOON No. 1061

of woonplaats

:: PIET HEINSTRAT 82 ::

Sigaren- en
Sigarettenmagazijn

H. Hekman

- Oude Delft 97 -
Naast het Hoofdgebouw

Grootste keuze
ROOKARTIKELEN.

Import - Sigaretten
Turksche - Egyptische - Amerikaansche,
Algiersche - Indische enz.

Diverse soorten Pijp-
en Sigarettentabak
Sigaren van de beste fabrieken.

Pijpen Pijpen
Concurrerende prijzen

Boekhandel J. C. Bok

Hippolytusbuurt 4 - Telefoon 634.

**Groote voorraad
Technische werken.**

Bij een eventueel niet voorradig zijn, wordt voor
een ZEER SNELLE levering ingestaan.

A. J. KRAPELS

GEDIPLOMEERD

KAPPER

Groote Collectie

Parfumeriën en

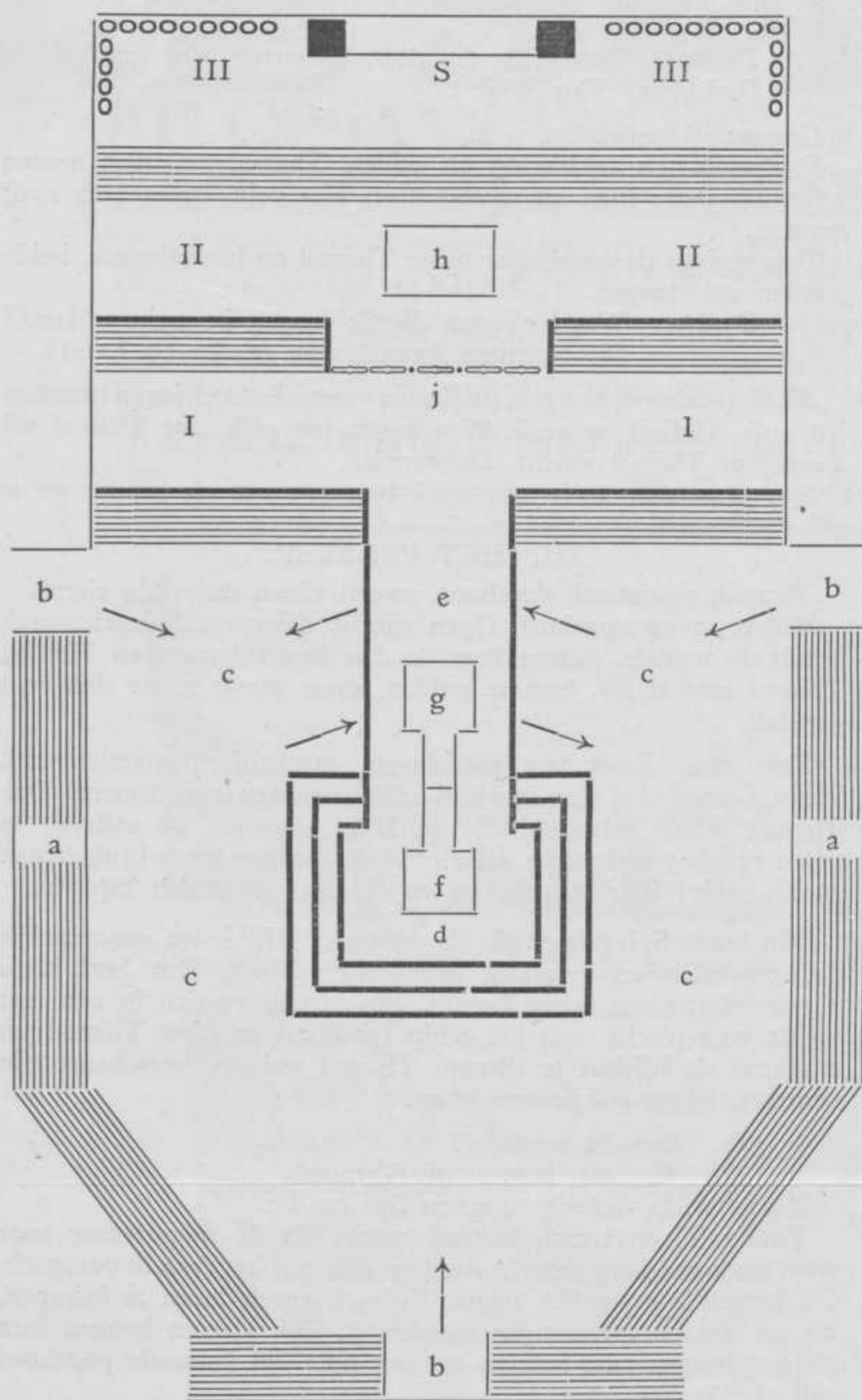
Toiletartikelen

VLAMINGSTRAAT 34

DE SPIEGEL

SPIEGEL-MENSCH

(SPEL DE MEESTER).
Naar FRANZ WERFEL.

- a. tribunes.
 - b. entrée's voor paarden en stoeten.
 - c. circus.
 - d. podium, 1 à 2 M. hoog.
 - e. brug, oplopend van klein podium *d* naar 1e terras I (2 à 3 M. hoog), de brug moet in het midden hoog genoeg zijn om man en paard te laten passeeren.
 - f. voetstuk van de god Aymar.
 - g. troon van Ananthas. *f* en *g* zijn uitgebalanceerd en verbonden door een wip, zoodat wanneer Ananthas opduikt, het voetstuk verdwijnt en omgekeerd.
 - h. legerstede of zetel.
 - j. schuilplaats (gordijn) van Thamal en Amphéh.
 - s. spiegel.
- N. B. De bouw der terrassen I en II is gecompliceerder dan hier is aangegeven.

Beneden op het plein: een circus, voor 3/4 omringd door tribunes, aan de 4e zijde afgesloten door een tooneel — bouw van oplopende trappen en terrassen.

Midden in den circus staat een rond platform, door een brug verbonden met het onderste terras. Op dit podium, hoog op een zuil, het beeld van de godheid Aymar.

I. DE SPIEGEL.

Duisternis.

Op het derde en hoogste terras begint de ronde opening van een poort zacht te gloeien, als een opgaande zon.

Gedaanten van monnikken bewegen langzaam silhouetterend tegen de nachtlucht.

Jacht-horens.

Rondrit in den cirkus van Thamal en zijn vrienden: paarden, honden en bonte kleedijen.

Thamal houdt zijn paard in, de jacht gaat verder. Thamal, alleen, tegenover het mysterie. Stapvoets rijdt hij tot aan den voet der terrassen-bouw, stijgt af en begint de trappen te beklimmen. Een der monnikken gaat hem tegemoet.

Thamal.

Stosz mich nicht fort. Ich musz — Du muszt mich retten.

Monnik.

Wie alt bist du?

Thamal.

Kaum dreiszig Jahr geworden.

Monnik.

So warn ich dich!

In een korte dialoog waarschuwt de monnik Thamal, dat een geheimzinnig gevaar hem dreigt, die te vroeg, zonder aan het leven tol betaald te hebben, tot de hogere waarheid wil ingaan. Thamal *eischt* als broeder opgenomen te worden.

Daarop legt de monnik zijn hand op Thamals voorhoofd en laat hem opgaan tot het tweede terras. Hij bereidt hem een legerstede, zet een lantaarn en een beker voor hem gereed en gaat heen.

Thamal blijft alleen. Boven hem glanst de gesloten poort.

Thamal ondoet zich van wapenen, sieraden, bloemen, herinneringen. Hij legt zich te slapen, maar springt dadelijk weer op, vreemde lichten dansen achter en door de poort-cirkel.

Pantomime. Een onweerstaanbare kracht trekt Thamal naar de poort-opening. Angst voor de waarschuwendende woorden van den priester.

Eindelijk loopt Thamal té zelf-bewust overmoedig de trappen op naar het derde terras en scheurt het gordijn, dat de poort-opening gesloten hield, vaneen.

Men ziet een groote, ronde spiegel, die een verblindend licht uitstraalt.

Desilluzie. Langzaam treedt hij naderbij, schrikt, maar lacht luid, als hij zichzelf herkent.

Spiegel-dans. Verwaande zelf-critiek, minachting voor de eigen persoonlijkheid, die au fond niets is, dan zelf-verheerlijking. Steeds scherper gedetailleerde zelf-verachting. Eindelijk:

Ich wage einen starker Streich,
Entzweizuhaun den Alexander-Knoten.

(Hij grijpt een van zijn pistolen).

Hörst du? Zu Ende ist dein Reich!

Du! Es ist an der Zeit! Geh zu den Toten!

Thamal schiet op zijn spiegelbeeld. Spiegel en muziek barsten in scherven. Duizenden roode en witte sterren en dansende zonnen. Uit de lijst springt Spiegel-mensch.

Acrobatische vreugde- en vrijheids-dans, hij klimt tegen muren op, duikelt omlaag.

Frei! Frei! Frei!

Raum!

Leib!

Springen. Im Traum — Raum!

Hij knielt voor Thamal, die, als gewond, is neergevallen en streelt hem in afgodische vereering. Spreekt met Hokus-pokus:

Du bist der Befreier, bist der Gröszte.

Und, — der mich erlöste,

Wird alle befrein.

In de circus: rondgang van arme mensen, in verscheurde kleederen, met lange stokken, als vermoeide berg-stijgers, zoeken den hemel met lantaarnen.

Spiegel-mensch overtuigt Thamal, dat hij de Redder is, naar wien de menschheid uitziet. Hij blaast de lamp uit. Thamal en Spiegel-mensch dansen de wereld in. *Stilte.*

Hoog op het derde terras verschijnt de monnik. Hij bindt zich een koord om de lenden, zet een pelgrimshoed op, toont hoog een geesel en gaat zoo de trappen af, Thamal volgend. *Duisternis.*

II. DIT VOOR DAT (?)

Eins ums andere.

Het eerste terras is feestelijk versierd, ook het podium in den circus en de brug die beide verbindt.

Op het podium zitten *Thamal*, de drie *Bewonderaars* en *Spiegel-mensch*, die een drinklied zingt. Thamal wordt als dichter van het lied, paroxytisch be-applaudiseerd.

Dan treedt de *Gastheer* op (die de monnik is) en noodigt het gezelschap uit tot de bruiloft. De bruiloftsstoet treedt op, met trommels en bellen. Thamal herkent in den bruidegom *Dschalitar*, zijn jeugdvriend. Broederlijke omhelzing, terwijl Spiegel-mensch de bruid courtiseert (*Amphéh*).

Korte bruilofts-dans in den circus. Terwijl deze dans verstilt tot een blauwe droom-nacht (enkele groepen in den circus) klimt Spiegel-mensch omhoog tot even boven het eerste terras. Hij zwaait een groote bont-gekleurde lantaarn, en geeft signalen. Langzaam duiken, op de uiterste zijde van het terras, Thamal en Amphéh op, als getrokken door het licht.

Duet (alt en tenor) zie tekst. Gelijktijdig pantomime. Amphéh en Thamal verdwijnen in de plooiën van een gordijn. Spiegel-mensch springt toe en sluit het gordijn, staat dan onbeweeglijk, de lantaarn omhoog. Langzaam gaat *Dschalifar* over het tooneel.

Hij draagt een grooten hoed en een reis-mantel. Hij blijft eenige oogenblikken staan, gaat dan langzaam heen.

Spiegelmensch knipt met de vingers en werpt een blik tusschen de gordijnen. Hij zwijmelt van geluk en begint een steeds wildere dans, die plotseling afbreekt. Dan snuit hij zich de neus en geeuwt. De bruiloftsgasten zijn reeds lang, ongemerkt, verdwenen.

Opeens kermis-muziek, tamboerijnen. Een wagen rijdt den circus binnen, getrokken door ezels. Het is de *Goochelaar* met zijn troep artisten en muzikanten.

Spiegelmensch ontwaakt tot nieuwe vrolijkheid. De *Goochelaar* maakt bekend door uitroepen en opschriften, dat hij op weg is naar Cholshamba, het land der slangen, om het arme volk van dit door zware rampen geteisterde land in vrolijkheid en zin-genot zijn ellende te doen vergeten. De *goochelaar* vertelt van Ananthes, den god der slangen, die Cholshamba in zijn macht houdt, terwijl Fisillih, de balletteuse, een virtuose slangendans ten beste geeft.

Thamal is intusschen uit het gordijn getreden en als de *goochelaar* en Fisillih hun tocht voortzetten, laat hij paarden voorkomen. Thamal en Spiegelmensch volgen den *goochelaar*; Amphéh blijft eenzaam achter en verdwijnt langzaam, gebroken, in de plooiën van het gordijn.

Als het weer licht wordt in de circus staan priesters in gele soutanen, treurend om het beeld der godheid Aymar. Wilde volksmenigten naderen met touwen en gaffels; even strijd tusschen volk en priesters, dan wordt het beeld met touwen omver getrokken, gehoond en geslagen door het volk. Vreugde-dans om het beeld. Reeds hoorde men in de verte signalen. Beweging onder de priesters die zich in nieuwe hoop oprichten, temidden der orgie. Steeds luidere bazuin-stooten, en de kermis-troep rijdt binnen, voorafgegaan door Thamal op zijn hoog wit paard. Spiegelmensch zit op het dak van de artisten-wagen. Verbaasde stilte.

Thamal rijdt naar voren en verkondigt dat hij zich opwerpt als redder van het land.

Thamal:

(*luid*) Die Götter senden mich, das Grosze zu vollbringen.
(*zacht*) Für andre wagens, Mir selbst zu gelingen.

De hoogepriester knielt voor Thamal en het volk juicht hem fanatisch toe:

Aäieouuh!!!

De priesters brengen aan Thamal de heilige wapen-rusting, maar met een breed gebaar wijst Thamal allen terug, zoodat een leege ruimte ontstaat. Met een schreeuw springt Spiegelmensch in deze ruimte en klampt zich aan Thamal vast.

Sp. Hilf mir! Du zitterst ja selbst!

Th. (schudt hem van zich). In den Staub!

Sp. Du schwankst, noch ist Zeit, gib Pardon!

Th. Ich bin Taub.

Ruf. Seht den Messias!

Sp. (konvulsivisch). Tot und verloren!

De *Goochelaar* (legt de hand op Spiegelmensch):

Noch nicht! Kurz ist der Atem der Toten!

En Thamal blijft alleen. Het licht zakt tot een onbestembare groen-grijze nevel. Het ronde podium in den circus opent zich en kleine vormellooze wezentjes kruipen van alle kanten naar Th. toe. Rondom in den ganschen circus, zacht janken, huilen, sissen en knorren van beesten-stemmen, die geen verdriet uitdrukken, maar luie onverschilligheid: „Wat doet het er toe?” „En al was het zoo!” „Is het mijn schuld?”

Thamal verweert zich, maar zakt bij iedere stap weg, als in een moeras.

Th. Ekel! Ekel! Würgende Qual!

(schreit) Ananthes, stell dich!

Stemmen. Bitt' dich, mach kein Geschrei,

Es ist ja alles einerlei

Deck dich zu,

Und rülpse in Ruh!

(unanständig),

Eeijajajajei,

Eeijajajajei.

Thamal vecht tegen de hypnose van deze eentonig-luie melodie. Hij vecht en slaat op het punt bewusteloos te worden, wanneer hij zich op de knieën werpt en met laatste zielskracht de heilige klank uitstoot

Om!!!!

Dadelijk verrijst Ananthes (monnik) op zijn kapotte troon, in kamerjapon en op pantoffels, ratten en slakken om hem heen.

Gesprek tusschen An. en Th.

Thamal lost het raadsel op, waarmee hij Ananthes overwint.

Au, Au, du hast uns durchschaut,

Uns graut vor uns, graut!

Maar Ananthes waarschuwt nog:

Du kannst solange nur Sieger sein,

Als du in deinem eignen Willen rein!

Alles verzinkt in een ontzettende geeuw-krampe en het podium sluit zich weer.

De drie bewonderaars dansen nader door den circus en brengen weer het volle licht met zich. Spiegelmensch is onder hen en laat zich fêteeren. Hij draagt een wijde, schreeuwend gele mantel. Zijn roode haren staan recht op.

Barbaarsche muziek. Optocht. Vooraan jongelingen, die Thamal op een schild heffen. Daarna priesters en, in bonte menigte, het volk. De priesters willen Thamal wijden tot hooge-priester, maar Spiegelmensch springt naar voren en maakt bekend, dat Thamal zelf een God is. Eerbiedige huivering der menigte.

Bist du ein Gott, bist du's?

Thamal zegt droomerig:

Ich bin 's!

De hooge-priester verzet zich tegen deze godslastering maar een blik van Thamal doet hem dood neervallen.

Licht-letters en loud-speakers melden: Welterlösung promptest zu erhoffen... Gott hier 12 Uhr 5 persönlich eingetroffen!

Thamal wordt op het voetstuk van den god gezet. Het volk knielt. Spiegelmensch nadert als opperpriester, Fisillih als priesteres, de 3 bewonderaars als kardinalen. Fakkels, wierook-vaten. Sp. en F. voeren, steeds wierook zwaaiend, een groteske dans uit op de rhytmus van een neger-orkest orgie. — Opeens gaat de muziek over in een treur-marsch.

Voorop Dschalifar in zijn zwarte reis-mantel. Een geweldige katafalk.

Thamal. Was willst du, dort, Gespenst, von mir?

Dschalifar. Das Weib!

Gemompel onder het volk.

Politiesoldaten treden op en willen Thamal gevangen nemen als trouwelooze man en moordenaar. Het volk verzet zich nog; gevecht.

Dan springt de *goochelaar* naast Thamal op het voetstuk, beide handen vol slangen.

Gaukler. Was bedeuten die Schlangen in meiner Hand?
Sie bedeuten Ananthes ist wieder im Land!

Masker-dansers, slangen, draken en everzwijnen, dringen tusschen het volk. Gefluit en gegil. Woede van het volk, dat Thamal wil steenigen. Thamal vlucht. Duisternis.

Spiegelmensch heeft zijn alibi bewezen aan de politie en is stil verdwenen.

III. HET VENSTER.

Thamal, vluchtend, doodmoe, zwerft alleen door den circus.

Bellen en zweepgeknal. Open rijtuig, driespan. Spiegelmensch houdt de teugels. Achter hem de drie bewonderaars en Fisillih. Thamal smeekt Sp. hem te redden, maar wordt onder den voet gereden.

Tam tam. Stoet van galeislaven, mechanisch marcheërend. Thamal wordt bij hen ingelijfd. Allen worden genummerd. Ook Thamal wordt gebrandmerkt en komt tusschen de anderen te zitten op de roei-banken. (Het ronde*) podium en de brug dienen nu als schip) Roeien, tam-tam en de zweep van den kapitein.

Dan komt Spiegelmensch als passagier. Hij is nu onnatuurlijk dik geworden en onzinnig pronkerig gekleed. Een heel klein pagetje sleept een massa bagage. Sp. installeert zich in een tent op de voor-plecht van het schip (podium) en kiest Thamal uit om hem als lijfslaaf te dienen. Thamal weigert, verscheurt zijn contract, haven-politie treedt op.

Sp. Bist du verrückt?

Th. Jezt erst kommt die Vernunft.

Korte, wilde dialoog tusschen Sp. en Th.

Totdat Thamal zich bekend maakt als de moordenaar naar wien sinds zoo lang gezocht werd en zich aan het gerecht overgeeft. Op hetzelfde oogenblik begint Spiegelmensch ineen te krimpen, tot op zijn oorspronkelijke magerheid. Zijn kleren hangen hem als gesprongen auto-banden om het lijf. Zijn kolossale punthoed valt af. Donker.

Na eenigen tijd beginnen, hoog boven den leegen circuslichten te glanzen. Op het derde terras, aan weerszijden van de spiegel, zitten 2 x 13 monniken, onbeweeglijk, in het door hen zelf verspreide licht. Dan wordt op een tweede terras een hooge witte lijk-baar zichtbaar, waarop Thamal ligt. Achter de baar staat de monnik, met pelgrimstaf en hoed.

De monnik doet Thamal opstaan. Hij draagt een wit, golvend gewaad.

Thamal. Bin ich Tot?

Monnik. Das wird noch verschwiegen Mann, der Thamal hiesz, sieh mein Gesicht!

Thamal. Du!

Monnik. Wer war ich?

Thamal. Immer das Gericht!

Monnik. Ich frage, zürnst du mir, mein Sohn?

Thamal. (küsst seine hand).

Dan begint langzaam de groote ronde spiegel, die nog onbedekt op het hoogste terras staat, te glanzen in een zacht licht.

De priester neemt Th. bij de hand en geleidt hem de trappen op, tot vóór den spiegel. Dan treedt hij terzijde.

Thamal staat even, hoogopgericht, alleen, tegenover het groote glanzende circel-vlak. Dan heft hij de hand op en raakt de spiegel even aan.

Weer klinkt in het orkest de heilige klank: Om!!!

Mit einem Schlag hat sich der Spiegel in ein gigantisches Fenster verwandelt. Von allen seiten strömt rasendes Tageslicht herein. Hinter dem Fenster eine stark bewegte, trunkene Farben und Formenwelt, die für den Zuschauer jene höhere Realität bedeuten soll, die nur den personen auf der Bühne zugänglich ist.

Thamal staat, met uitgebreide armen, den rug naar het publiek gekeert.

Thamal. Ich sehe — Ich sehe!

Indem die sechsundzwanzig Mönche ungerührt und mild grinsend hocken bleiben,

Schliesst die Magische Trilogie.

*) Om druktechnische redenen is dit podium in het schema vierkant. Red